

గురునాథ వ్రత (పొంగలి) కల్పః

కామేశ్వరీ వ్రత కల్పశ్చ

సంకలనము

"పురోహిత సార్వభౌమ", "అధ్యాపక శిరోమణి"

ప్రొఫెసర్. మార్తి వెంకట్రామ శర్మ

శ్రీ వెంకటేశ్వర వేదిక్ యూనివర్సిటీ

తిరుపతి

శ్రీరాం

కెసాంప్రగడ పురోహిత్య రాజశేఖర శర్మ

గురునాథ వ్రత (పొంగలి) కల్పః
కామేశ్వరీ వ్రత కల్పశ్చ

సంకలనము

"పురోహిత సార్వభౌమ", "అధ్యాపక శిరోమణి"

ప్రొఫెసర్ : మార్తి వేంకట్రామ శర్మ

శ్రీవేంకటేశ్వర వేదిక్ యూనివర్శిటీ - తిరుపతి

ప్రకాశకులు:

శ్రీనివాస గ్రన్థమాల 7-96-దమ్మాయిగూడా,

హైదరాబాదు-86

గురునాథ వ్రత కల్పః (గురునాథ పొంగలి)

పూజా కల్పః

పత్న్యా సహ ఆచమ్య......ఏవం ప్రీత్యర్థం, శ్రీమతః.... గోత్రస్య.....నామధేయస్య మమ ధర్మపత్నీ సమేతస్య సకుటుంబస్య ఆయురభి వృద్ధ్యర్థం మమ ఇహజన్మని గురునాథ అనుగ్రహ సిద్ధి ద్వారా సర్వాపచ్ఛాంతి పూర్వక దీర్ఘాయుః పుత్ర పౌత్ర ధన ధాన్యాది ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం, శ్రీ అంకమాంబా సమేత గురునాథ దేవతా ప్రసాదేన మమ వంశే సకల శుభ పరంపరా ప్రాప్త్యర్థం, మమ కుల దేవతా రూప గురునాథ ప్రీతయే హవిష్పచన పూర్వక సద్యోజాత, పురుషసూక్త విధానేన యథాశక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే.

ఆదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థ్యం శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే కృత్వా, తతః, పీఠే, అశ్వత్థ పర్ణే, చక్ర, త్రిశూలా దీని (భస్మ, యజ్ఞోపవీత, తన్నిర్మాణ సాధనాదీని) సంస్థాప్య. (పీఠపూజా, ప్రాణప్రతిష్ఠ, కామేశ్వరీపూజలో కలవు.) పీఠ పూజాం కృత్వా। ఆవాహయేత్

ఓం నమశ్శంభవేచ మయో భవేచ నమశ్శంకరాయచ మయస్కరాయచ నమశ్శివాయచ శివతరాయచ॥

ఇదం విష్ణుర్ విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదం. సమూఢమస్య పాగ్ంసురే.

ఓం హరిహర పుత్రాయార్థలాభాయ పుత్ర లాభాయశత్రునాశనాయ మదగజ తురంగ వాహనాయ ధర్మశాస్త్రే సర్వజన మాకర్షయాకర్షయ వౌషణ్ణమ స్స్వాహా॥

శ్రీఅంకమాంబా సమేత గురునాథ దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామీత్యావాహ్య, (ప్రాణప్రతిష్ఠ, కామేశ్వరీపూజలో కలదు.) ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కృత్వా, కించిన్నివేద్య,తతో హవిష్పచన మారభేత్॥

శ్లో॥ క్షీరార్ణవ సముద్భూతే కామధేనో! ముని ప్రియే। ప్రదాతుం
గురవే హవ్యం దేహి క్షీరాణి కామదే॥ ఇతిగాం సంప్రార్థ్య,

క్షీరాణ్యభిమంత్ర్య।

గృహమధ్యే ఉల్లేఖన పూర్వకం అగ్నిం
ప్రతిష్ఠాప్య, అలంకరణాం తం కృత్వా
ఇత్థం అగ్నిం ధ్యాత్వా హవిష్పాత్రం
సక్షీరం అగ్నౌ నిదధ్యాత్।

శ్లో॥ హుతాశన!ప్రాగుచ్ఛిక్త పయఃపూర్ణా చరు స్స్వయా।
గురునాథ స్యాద్య హవ్యం పచ్యతాం నవతండులైః॥

ఈ శ్లోకముతో అగ్నిని ప్రార్థించి పాలు పోసిన పాత్రను పొయ్యిపై నుంచి పాలు పొంగు వచ్చునంత వరకు జాగరూకులై నమక, చమక, పురుషసూక్తములు పఠించవలెను. పాలు పొంగిన పిమ్మట సిద్ధముగా కడిగి ఉంచుకొనిన బియ్యమును ఒక్కొక్కరు చొప్పున జ్ఞాతులందరూ, ఉపనయనము ఐన వారు కూడా హవిష్పాత్రలో నుంచవలెను. జ్ఞాతులెవరైనా రాని యెడల వారి పేర్లు చెప్పి బియ్యము పాయస భాండమందుంచవలెను.

బియ్యముపోసిన పిమ్మట జ్ఞాతులెవరైనా హవిస్సును కలుపుతూ ఉండి ఉడికిన పిమ్మట బెల్లము నెయ్యి వేయవలెను. ఈ పచనము జరిగేలోపుగా స్వామివార్కి యజమానులు పూజచేయవలెను. వేంకటేశ్వర పొంగలి గూడా ఉన్నచో దానిని గూడా పచనము చేయుచూ, ఒకదానిలోని పదార్థము మరొక గిన్నెకు తగలకుండా రెండు గిన్నెలలో వేరు వేరు గరిటలతో కలుపుతూ పచనము చేయవలెను.

ధ్యానమ్

శివకేశవ సంభూతం చతుర్బాహుం
త్రిలోచనమ్। త్రిశూలఖడ్గడమరు
చక్రాద్యాయుధ ధారిణమ్॥
గురునాథ మహం ధ్యాయే సర్వకామ వర ప్రదమ్।

శ్లో॥ భూతనాథ సదానంద సర్వభూత దయాపర।
రక్షరక్ష మహాబాహో శాస్త్రేతుభ్యం నమో నమః ॥

మం 1. అన్తః ప్రవిష్ట శ్శాస్తా జనానామ్।
ఏకస్సన్ బహుధా విచారః।
శతగ్ం శుక్రాణి యత్రైకం భవన్తి।
సర్వే వేదా యత్రైకం భవన్తి ।
సర్వే హోతారో యత్రైకం భవన్తి ।
సమాన సీన ఆత్మాజనానామ్ ।

మం అన్తః ప్రవిష్ట శ్శాస్తా జనానాగ్ం
సర్వాత్మా। సర్వాః ప్రజాః యత్రైకం
భవంతి। చతుర్ హోతారో యత్రసంప
దం గచ్ఛంతి దేవైః। సమాన సీన
ఆత్మా జనానామ్

శ్రీఅంకమాంబా సమేత గురునాథ స్వామినేనమః ధ్యాయామి

సద్యోజాతం ప్రపద్యామి – సహస్ర శీర్షా ....దశాంగులమ్।

శ్లో॥ అశ్వత్థ పత్ర శయ్యాయాం సంజాతం ప్రమథా ధిపమ్।
లోక సంరక్షణా సక్తం గురు మావాహ యామ్యహమ్ ॥

అంకమాంబా సమేత గురునాథస్వామినే నమః ఆవాహనం సమర్పయామి

2. ఓంసద్యోజాతాయ వైన మోనమః

పురుష ఏవేదగ్ం.......న్నేనాతిరోహతి ॥

శ్లో॥ సువర్ణ చిత్రితం పీఠం నవరత్న సమన్వితమ్।
సింహాసనం ప్రదాస్యామి సంవిశధ్వ మిహప్రభో॥

శ్రీ......స్వామినేనమః నవరత్న సింహాసనం సమర్పయామి

3. ఓం భవే భవేన। ఏతావానస్య.........అమృతం దివి ॥

శ్లో॥ సరోవరస మానీతం జలం కలశ సంస్థితమ్।

పాదయోర్గురునాథాహం అర్పయే!పావయస్వమామ్॥

శ్రీ......స్వామినేనమః పాద యోఃపాద్యం సమర్ప ...మి

4. అతిభవే భవస్వమామ్ । త్రిపాదూర్ధ్వ.... నశనే అభి॥

శ్లో॥ సువర్ణ కలశానీతం సుగంధ కుసుమాన్వితమ్॥

గురునాథ గృహాణార్ఘ్యం సర్వసంపత్ప్రదాయక॥

శ్రీ.............నమః హస్తయోరర్ఘ్యం సమర్పయామి

5. భవోద్భవాయ నమః । తస్మాద్విరాడ.............మథోపురః।

శ్లో॥ పవిత్ర ముదకం దివ్యం స్వర్ణపాత్ర స్థితం శుచి ॥

గృహాణాచ మనార్థాయ గురునాథ సుఖప్రద॥

శ్రీ............నమః ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి

6. యత్పురుషేణ ....శ్శరద్ధవిః।

శ్లో॥ మధ్వాజ్యదధి సంయుక్తం స్వర్ణ పాత్రే ప్రతిష్ఠితమ్।

మధు పర్కం గృహాణత్వం ఈశపుత్ర నమోస్తుతే॥

శ్రీ.............నమః మధుపర్కం పరికల్పయామి

7. వామదేవాయనమః । సప్తాస్యాసన్................పురుషం పశుమ్।

శ్లో॥ పంచామృతైః పంచమంత్రైః దధి క్షీర ఘృతాదిభిః।

మధునాచ మహాబాహో స్నాపయే శంకరాత్మజ॥

అత్ర పంచామృత మంత్రైః స్నాపయిత్వా, తత శ్శుద్ధోదకేన మార్జయేత్ ।

ఓం నమస్సోమాయచ....., శివరాయచ ।

అపోహిష్ఠా.......జనయథాచనః॥

శ్లో॥ గంగాది పుణ్యతీర్థేభ్యోమయానీతేన వారిణా।

స్వర్ణ పాత్ర స్థితేనాద్య స్నాన మంగీకురు ప్రభో॥

శ్రీ ....నమః శుద్ధోదక స్నానం పరికల్పయామి

8. ఓం జ్యేష్ఠాయ నమః ।తంయజ్ఞం........ ఋషయశ్చయే॥

శ్లో॥ స్వర్ణాంచల సమాయుక్తం వస్త్రయు గ్మం తటి ప్రభం॥
మయార్పితం గృహాణేదం రమ్యం హరిహరాత్మజ॥

శ్రీ...........వస్త్రయుగ్మం పరికల్పయామి

9. శ్రేష్ఠాయనమః । తస్మాద్యజ్ఞా.............గ్రామాశ్చయే॥

శ్లో॥ సువర్ణ తంతు సంభూతం యజ్ఞసూత్రం మయార్పితమ్॥
అంగీకురుష్వ దేవేశ గురో! మంత్ర పవిత్రితమ్॥

శ్రీ................నమః యజ్ఞోపవీతం పరికల్పయామి

రుద్రాయనమః ॥ ఆభరణాన్ సమర్పయామి

10. కాలాయనమః। తస్మాద్యజ్ఞా.........దజాయత॥

శ్లో॥ సుగంధ ద్రవ్య సంయుక్తం కర్పూరేణ సువాసితమ్॥
చందనం తే ప్రదాస్యేహ మంగీకురు విలేపనమ్॥

శ్రీ..........నమః శ్రీగంధం సమర్పయామి

కలవి కరణాయనమః। అక్షతాన్ సమర్పయామి

శ్లో॥ హరిద్రాచూర్ణ సంయుక్తాన్ కుంకుమేన సమన్వితాన్ ।
మయార్పితా నక్షతాంశ్చ గృహ్ణీష్వ ప్రమథధిప॥

11. బల వికరణాయనమః। బిల్వ దళానిసమర్పయామి

తస్మాదశ్వా.........అజావయః॥

శ్లో॥ బిల్వ పత్రైర్ద్రోణపుష్పైః కరవీరైః కుశాశయైః ॥
తుల స్యాకర్ణికారైశ్చ గురునాథ మిహార్చయే॥

శ్రీ.............నమః పత్ర పుష్పాణి సమర్పయామి

అథ అంగపూజ

గురవేనమః – పాదౌ పూజయామి

నాథాయ నమః – కటిం పూజయామి

ఈశ్వరాత్మజాయనమః – నాభిం పూజయామి

శాస్త్రేనమః – హృదయం పూజయామి

శూలచక్రధరాయనమః - బాహూన్ పూజయామి

లోకరక్షకాయనమః - కంఠం పూజయామి

పాయసాహార నిరతాయనమః - ముఖం పూజయామి

భక్తసంపత్ప్రదాయనమః - నాసికాం పూజయామి

త్రినేత్రాయ నమః - నేత్రాణి పూజయామి

అశ్వత్థశాఖా పత్రప్రియాయనమః - కర్ణౌ పూజయామి

మోహినీ సుతాయనమః - లలాటం పూజయామి

హరిహరాత్మజాయనమః - శిరఃపూజయామి

శ్రీ గురునాథాయ నమః - సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

గురునాథాష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం మహాశాస్త్రే నమః

ఓం శిల్పశాస్త్రే నమః

ఓం లోకశాస్త్రే నమః

ఓం మహాబలాయ నమః

ఓం ధర్మశాస్త్రే నమః

ఓం వీరశాస్త్రే నమః

ఓం కాలశాస్త్రే నమః

ఓం మహౌజసే నమః

ఓం గజాధిపాయ నమః

ఓం అంగపతయే నమః 10

ఓం వ్యాఘ్రపతయే నమః

ఓం మహాద్యుతయే నమః

ఓం గణాధ్యక్షాయ నమః

ఓం మహాగుణగణాయ నమః ।

ఓం అగ్రగణ్యాయ నమః

ఓం ఓం నక్షత్రాధిపాయ నమః

ఓం చంద్రరూపాయ నమః

ఓం వలాహకాయ నమః

ఓం దూర్వాశ్యామాయ నమః

ఓం మహారూపాయనమః 20

ఓం ఋగ్వేద రూపాయ నమః

ఓం క్రూర దృష్టయే నమః

ఓం అనామయాయ నమః

ఓం త్రినేత్రాయ నమః

ఓం ఉత్పలాకారాయ నమః

ఓం కాలాంతకాయ నమః

ఓం నరాధిపాయ నమః

ఓం దక్షయజ్ఞ నాశకాయ నమః

ఓం కల్హారకుసుమ ప్రియాయ నమః
ఓం మదనాయ నమః 30
ఓం మాధవ సుతాయ నమః
ఓం మందార కుసుమ ప్రియాయ నమః
ఓం మదాలసాయ నమః
ఓం వీరశాస్త్రే నమః
ఓం మహాసర్పవిభూషణాయ నమః
ఓం మహాశూరాయ నమః
ఓం మహాధీరాయ నమః
ఓం మహాపాపవినాశకాయ నమః
ఓం అసిహస్తాయ నమః
ఓం శరధరాయ నమః 40
ఓం హాలాహలధర సుతాయ నమః
ఓం అగ్నినయనాయ నమః
ఓం అర్జవపతయే నమః
ఓం అనంగమదనాతురాయ నమః
ఓం దుష్టగ్రహాధిపాయ నమః
ఓం శాస్త్రే నమః
ఓం శిష్టరక్షాదీక్షకాయ నమః
ఓం రాజరాజార్చితాయ నమః
ఓం రాజశేఖరాయనమః
ఓం రాజసోత్తమాయ నమః 50
ఓం మంజులేశాయ నమః
ఓం వరరుచయే నమః
ఓం వరదాయ నమః
ఓం వాయువాహనాయ నమః
ఓం వజ్రాంగాయ నమః
ఓం విష్ణుపుత్రాయ నమః
ఓం ఖడ్గపాణయే నమః
ఓం బలోద్యతాయ నమః
ఓం త్రిలోకజ్ఞాయ నమః
ఓం అతి బలాయ నమః 60
ఓం కస్తూరీ తిలకాంచితాయ నమః
ఓం పుష్కరాయ నమః
ఓం పూర్ణధవళాయనమః
ఓం పూర్ణవేషాయ నమః
ఓం కృపాలయాయ నమః
ఓం పాశహస్తాయ నమః
ఓం భయాపహాయ నమః
ఓం ఓంకార రూపాయ నమః
ఓం పాపఘ్నాయ నమః
ఓం పాషండరుధిరాశనాయ నమః 70
ఓం పంచపాండవసంరక్షకాయ నమః
ఓం పరపాప వినాశకాయ నమః
ఓం పంచవక్త్రకుమారాయ నమః
ఓం పంచాక్షరపరాయణాయ నమః
ఓం పండితాయ నమః
ఓం శ్రీధరసుతాయ నమః
ఓం న్యాయాయ నమః
ఓం కవచినే నమః

ఓం కవీనామధిపతయే నమః
ఓం కాండయజుషే నమః 80
ఓం తర్పణప్రియాయ నమః
ఓం శ్యామరూపాయ నమః
ఓం నవ్యధాన్యప్రీతాయ నమః
ఓం సతాం సంతాపవినాశకాయ నమః
ఓం వ్యాఘ్రచర్మధరాయ నమః
ఓం శూలినే నమః
ఓం కృపాళవే నమః
ఓం వేణువాదనాయ నమః
ఓం కంబుకంఠాయ నమః
ఓం కిరీటాది విభూషితాయనమః 90
ఓం ధూర్జటయే నమః
ఓం వీర్యనిలయాయ నమః
ఓం వీరాయ నమః
ఓం వీరేంద్రవందితాయ నమః
ఓం విశ్వరూపాయ నమః
ఓం వీరపతయే నమః
ఓం వివిధార్థఫలప్రదాయ నమః
ఓం మహారూపాయ నమః
ఓం చతుర్బాహవే నమః
ఓం పరపాశ విమోచకాయ నమః100
ఓం నాగకుండలధరాయ నమః
ఓం రత్నకిరీటాయ నమః
ఓం జటాధరాయ నమః
ఓం నాగాలంకార సంయుక్తాయ నమః
ఓం నానారత్న విభూషిత దేహాయ నమః
ఓం పూర్ణాంబాసమేతాయ నమః
ఓం పుష్కలాంబాసమేతాయ నమః
ఓం హరిహరపుత్రాయ నమః
అంకమాంబా సమేత గురునాథస్వామినే నమః నానావిధ పరిమళపత్ర పుష్పాక్షతాన్ సమర్పయామి.

శివాష్టోత్తర శత నామములు

ఓం శివాయ నమః
ఓం మహేశ్వరాయ నమః
ఓం శంభవే నమః
ఓం పినాకినే నమః
ఓం శశి శేఖరాయ నమః
ఓం వామదేవాయ నమః
ఓం విరూపాక్షాయ నమః
ఓం కపర్దినే నమః
ఓం నీలలోహితాయ నమః
ఓం శంకరాయ నమః
ఓం శూలపాణయే నమః
ఓం ఖట్వాంగినే నమః
ఓం విష్ణువల్లభాయ నమః
ఓం శిపివిష్టాయ నమః

ఓం అంబికా నాథాయ నమః
ఓం శ్రీ కంఠాయ నమః
ఓం భక్తవత్సలాయ నమః
ఓం భవాయ నమః
ఓం శర్వాయ నమః
ఓం త్రిలోకేశాయ నమః
ఓం శితి కంఠాయ నమః
ఓం శివా ప్రియాయ నమః
ఓం ఉగ్రాయ నమః
ఓం కపర్దినే నమః
ఓం కామారయే నమః
ఓం అంధకాసుర సూదనాయ నమః
ఓం గంగాధరాయ నమః
ఓం లలాటాక్షాయ నమః
ఓం కాలకాలాయ నమః
ఓం కృపానిధయే నమః
ఓం భీమాయ నమః
ఓం పరశు హస్తాయ నమః
ఓం మృగపాణయే నమః
ఓం జటాధరాయ నమః
ఓం కైలాస వాసినే నమః
ఓం కవచినే నమః
ఓం కఠోరాయ నమః
ఓం త్రిపురాంత కాయ నమః
ఓం వృషాం కాయ నమః
ఓం వృషభారూఢాయ నమః
ఓం భస్మోద్ధూళిత విగ్రహాయ నమః
ఓం సామ ప్రియాయ నమః

ఓం సర్వమయాయ నమః
ఓం త్రయీమూర్తయే నమః
ఓం అనీశ్వరాయ నమః
ఓం సర్వజ్ఞాయ నమః
ఓం పరమాత్మనే నమః
ఓం సోమసూర్యాగ్నిలోచనాయ నమః
ఓం హవిషే నమః
ఓం యజ్ఞమయాయ నమః
ఓం సోమాయ నమః
ఓం పంచవక్త్రాయ నమః
ఓం సదాశివాయ నమః
ఓం విశ్వేశ్వరాయ నమః
ఓం వీరభద్రాయ నమః
ఓం గణనాథాయ నమః
ఓం ప్రజాపతయే నమః
ఓం హిరణ్య రేతసే నమః
ఓం దుర్ధర్షాయ నమః
ఓం గిరీశాయ నమః
ఓం అనఘాయ నమః
ఓం భుజంగ భూషణాయ నమః
ఓం భర్గాయ నమః
ఓం గిరిధన్వినే నమః
ఓం గిరిప్రియాయ నమః
ఓం కృత్తివాససే నమః
ఓం పురారాతయే నమః
ఓం భగవతే నమః
ఓం ప్రమథాధి పాయ నమః
ఓం మృత్యుం జయాయ నమః

ఓం సూక్ష్మతనవే నమః
ఓం జగద్గురవే నమః
ఓం వ్యోమకేశాయ నమః
ఓం మహాసేన జనకాయ నమః
ఓం చారువిక్రమాయ నమః
ఓం రుద్రాయ నమః
ఓం భూతపతయే నమః
ఓం స్థాణవే నమః
ఓం అహిర్బుధ్న్యాయ నమః
ఓం దిగంబరాయ నమః
ఓం అష్టమూర్తయే నమః
ఓం అనేకాత్మనే నమః
ఓం సాత్వికాయ నమః
ఓం శుద్ధవిగ్రహాయ నమః
ఓం శాశ్వతాయ నమః
ఓం ఖండ పరశవే నమః
ఓం అజాయ నమః
ఓం పాశవిమోచకాయ నమః
ఓం సాంబాయ నమః
ఓం మృడాయ నమః
ఓం పశుపతయే నమః
ఓం దేవాయ నమః
ఓం మహాదెవాయ నమః
ఓం అవ్యయాయ నమః
ఓం స్వామినే నమః
ఓం హరయే నమః
ఓం పూషదంతభిదే నమః
ఓం అవ్యగ్రాయ నమః
ఓం దక్షాధ్వర హరాయ నమః
ఓం హరాయ నమః
ఓం భగనేత్రభిదే నమః
ఓం అవ్యక్తాయ నమః
ఓం సహస్రాక్షాయ నమః
ఓం సహస్ర పదేనమః
ఓం అపవర్గ ప్రదాయ నమః
ఓం అనంతాయ నమః
ఓం తారకాయ నమః
ఓం పరమేశ్వరాయ నమః

12. ఓం బలాయనమః

ఓం యత్పురుషం......ఉచ్యేతే॥

శ్లో॥ దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధద్రవ్యసంయుతమ్॥
గురునాథ ప్రదాస్యామి ధూపమంగీకురు ప్రభో! ॥

శ్రీ......నమఃధూప మాఘ్రాపయామి

13. బల ప్రమథనాయనమః

ఓం బ్రాహ్మణోస్య....... అజాయత॥

శ్లో॥ పంచవర్తి సమాయుక్తాం గోఘృతేన సమన్వితాం।
దీపపక్తిం ప్రదాస్యామి శంనోభవ హరాత్మజ॥

శ్రీ...............స్వామినే నమః ఘృతవర్తి దీపాన్దర్శయామి

14. ఓం సర్వభూత దమనాయనమః ।

ఓం చంద్రమా...........రజాయత॥

శ్లో॥ సుపక్వం పాయసం స్వాదు వ్యంజనా పూపసంయుతమ్ ॥
గురునాథార్పయామీదం భుజ్యతాం వరదోస్తుమే॥

శ్రీ...........నమః మహానైవేద్యం సమర్పయామి

15. ఓం మనోన్మనాయ నమః ॥

ఓం నాభ్యాఆసీ ....లోకాగ్ం అకల్పయన్ ॥

శ్లో॥ నావల్లీదళై శ్వేతవర్ణైః పూగీఫలాన్వితమ్ ।
ముక్తాచూర్ణలవంగైశ్చ యుక్తం తాంబూల మర్పయే॥

ఓంశ్రీ................నమః తాంబూలమ్ సమర్పయామి

16. ఓం అఘోరేభ్యో............రూపేభ్యః ।

ఓం వేదాహమేతం............యదాస్తే॥

శ్లో॥ అనేక వర్తి సంయుక్తం గోఘృతాక్తం సుమంగళమ్॥
నీరాజనం దర్శయామి గురు కర్పూర సంయుతమ్॥

...........నమః కర్పూర నీరాజనం దర్శయామి

ఓం తత్పురుషాయ...............ప్రచోదయాత్

ఓం ధాతా పురస్తాత్ ....విద్యుతే॥

ఓం సహస్ర శీర్షం దేవం............పరమ స్స్వరాట్ ॥

ఓం రాజాధిరాజాయ...............ప్రచోదయాత్ ।

ఓం సద్యోజాతం............ అస్తు సదాశివోమ్॥

ఓం లక్ష్మీం క్షీర..........................ప్రచోదయాత్॥

శ్రీ................నమః స్వర్ణమంత్రపుష్పం సమర్పయామి

శ్లో॥ పూజాసాద్గుణ్య సిద్ధ్యర్థం స్వర్ణ పుష్ప సమన్వితామ్।
దక్షిణాంతే ప్రదాస్యామి భక్తైశ్వర్య ప్రదాయక॥

శ్లో॥ ప్రదక్షిణ త్రయంకృత్వాప్రణమామి ముహుర్ముహుః ॥
ఆపన్నివారణం కృత్వా సర్వ సంపత్ప్రదోభవ॥

శ్రీ...............నమః ప్రార్ధన నమస్కారాన్ సమర్పయామి

అథార్ఘ్య మంత్రః

శ్లో॥ మార్గశీర్షే ధనుర్యుక్తేపూర్ణిమా
గురువాసరే। ఆర్ద్రాయాం భక్త
రక్షార్థం జాతో హరిహరాత్మజః॥
శ్రీగురునాథ స్వామినేనమః పునరర్ఘ్యం
సమర్పయామి। ఇతి ద్వాదశార్ఘ్యాణి దద్యాత్।

తతః ప్రార్థనా

శ్లో॥ శ్రద్ధాంమేధాం యశః ప్రజ్ఞాం
విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలమ్।
ఆయుష్యం తేజ ఆరోగ్యం
గురునాథ ప్రదేహిమే॥

శ్లో॥ యస్యస్మృత్యాచ..........హరాత్మజ॥
యత్పూజితం ....తదస్తుతే॥
అనయాధ్యానావాహనాది సద్యోజాత
పురుషసూక్త విధాన షోడశోపచార పూజయా
పాయస నివేదనేనచ భగవాన్
సర్వాత్మకః శ్రీగురునాథదేవ
స్సుప్రీణాతు। ఏతత్ఫలం పరమేశ్వ
రార్పణమస్తు। తీర్థ ప్రసాదం గృహీత్వా ॥

కథా(శవణం కుర్యాత్

గురునాథ కథా ప్రారంభః

శ్లో॥ సూతసర్వ రహస్యజ్ఞ మహో పురుష
రూపయోః । శివకేశవయోః పుత్రః
కథం జాతో మహామునే ॥
కీదృశం తత్స్వరూపంవా నామధేయం
చ కీదృశమ్॥ తస్య పూజా విధానం చ
తచ్చరిత్రంచ కీదృశమ్॥
అతి చిత్ర మివాభాతి బ్రూహి సర్వం సవిస్తరమ్।

నైమిశారణ్యములో జరుగుచున్న సత్రయాగ సందర్శనార్థమై వచ్చిన సూత మహర్షికి ప్రణామములు సమర్పించిన ఋషులు హే! సూత మహర్షే! పురుషోత్తములైన శివ కేశవులకు పుత్రుడు జన్మించి నాడటగదా! ఆ బాలుని స్వరూపము, పేరు పూజావిధి సవిస్తరముగా చెప్పమని ప్రార్థించిరి.

సూత ఉవాచ

శ్లో॥ వక్ష్యేతచ్చరితం సర్వం శృణధ్వం శౌనకాదయః।
కేశవే శ్వర సంబంధి పావనం సర్వ దేహినామ్॥

ఋషుల ప్రార్థననాలకించిన సూతమహర్షి శివకేశవులకు సంబంధించిన ఈ పవిత్రచరిత్ర చెప్పుచుంటిని ఓమునులారా! వినుడు.

శ్లో॥ పురాదేవాసురా స్సర్వే సమవేతా స్సరీహస్రశః।
అమృతోత్పాద నార్థాయ ప్రయత్నం చక్రురోజసా॥
మందరాద్రిం సముత్పాట్య కృత్వా మంథానమద్భుతమ్।
రజ్జుం కృత్వా వాసుకించ మమంథుః క్షీర వారిధిమ్॥

పూర్వము దేవాసురులు అందరూకూడి అమృతోత్పాదన చేయవలెనని సంకల్పించినవారై పాల సముద్రములో మందర పర్వతమును కవ్వ ముగా,

వాసుకియనెడి సర్పరాజును త్రాడుగా చేసి, చిలికిరి. కొంతసేపటికి మందర పర్వతము బరువు వలన పాల సముద్రములో మునుగుచుండగా శ్రీహరి కూర్మరూపము ధరించి పర్వతము మునగ కుండా తన వీపుపై నిలిపెను. పిమ్మట దేవాసురులు మరల క్షీరసాగరమును చిలుకగా హాలాహలము పుట్టెను. అట్టి లోక కంటకమైన హాలాహలమును శంకరుడు మ్రింగి గళసీమ యందు నిలిపెను.

ఆపైన ఐరావతము, పారిజాతము, ఉచ్చైశ్రవమను గుఱ్ఱములు, లక్ష్మీదేవి, కామధేనువు, కౌస్తుభమణి, అప్సరస స్త్రీలు ఉద్భవించిరి. వాటిని శ్రీమన్నారాయణుడు, దేవేంద్రుడు స్వీకరించిరి.

ఆపిమ్మట అమృతము ఆవిర్భవించెను. వెనువెంటనే బలశాలురగు రాక్షసులు దానిని గ్రహించిపోవ, వారికంటే బలవంతులగు దైత్యులు అమృత భాండమునపహరించిరి. ఇటుల అమృతము దైత్యుల పాలు అగుట గ్రహించిదేవతలు జగన్నాటక సూత్రధారియగు శ్రీమహావిష్ణువును ప్రార్థింప శ్రీహరి

శ్లో॥ మోహినీ రూప మాస్థాయ రూపయౌవన భాస్వరమ్।
కటాక్షైరసురాన్ పశ్యన్ తేషామగ్రేశనైర్యయౌ॥

అతిలోక సౌందర్యరూప వతియగు మోహినీ రూపము ధరించి, తన కడగంటి చూపులతో రాక్షసులను ఆకర్షించుచూ వారి సమీపమునకేగెను.

ఆమె సౌందర్యమునకు మోహితులైన రాక్షసులు ఆమెతో సంభాషింపగోరిన వారై ఇట్లనిరి. ఓ స్త్రీరత్నమా! మాకు అమృత విషయముగా కలహము సంభవించినది. మేము, దేవతలు సమానముగా శ్రమపడి అమృతమును ఉత్పాదన చేసితిమి. నీవు మాయందు భేద బుద్ధి వహించక అందరకూ సమానముగా అమృతము పంచవలయునని కోరిరి.

ఇట్లు శ్రీహరి మాయచే దానవులు ఆకర్షింపబడిన వారై మోహినీ రూపుడగు శ్రీహరిని ఆశ్రయించగా, ఆమె చిరునగవుతో ఇట్లనియె!

ఓ దేవ దానవులారా! మీరందరూ
వేరు వేరు వరుసలలో కూర్చొనుడు
నేను మీకు అమృతము పంచెదను

అని చెప్పగా దేవ దానవులు విడివిడిగా రెండు పంక్తులలో కూర్చొనిరి. ఆమోహిని రాక్షసులను తన చూపులతో నడకతోహొయలతో సమ్మోహితుల గావించి దేవతలకు మాత్రమే అమృతము నిచ్చెను. ఇది ఇట్లుండగా.

శ్లో॥ తాం జగన్మోహినీం ద్రష్టు మావిరాసీన్మహేశ్వరః।
తాము వాచ మయాసార్థం సంభోగః క్రియతాం శుభే॥

శ్రీహరిచే ధరించబడిన జగన్మోహినీ రూపమును వీక్షించుటకు ఈశ్వరుడావిర్భవించి చూచి, ఓ శుభాంగీ! నాతో క్రీడింపుమని కోరెను.

అప్పుడా మోహిని, శంకరా! నేను నారాయణుడను ఇప్పుడు మోహినీ రూపము ధరించితిని. నాతో రమించ వలయునని కుతూహలమేల కల్గెననెను అప్పుడా శంకరుడనెను.

ఓ జగన్మోహినీ! నేను పూర్వము సృష్టి జరుపుట కొరకు, ప్రకృతి, పార్వతి, కాలుడు, నారాయణుడు అనెడి నాలుగు శక్తులను పుట్టించితిని. నేను పురుషుడను పూర్వము శక్తి రూపుడవగు నీతో క్రీడించి బ్రహ్మదేవుని పుట్టించితిని. పూర్వము దారుకావనమందు మునులను మెహపెట్టుచూ ఈ రూపములో నీవుండి నాతో రమింపమని కోరితివి గదా! ఇది సమయముగాదు. ఇంకొక సందర్భమందు నీకోర్కె తీర్చెదనని నీకుమాట ఇచ్చితిని. కావున ఇప్పుడు ఆమాట ప్రకారము నాతో రమింపమని సిగ్గుతో ఉన్న మెహిని చేయి పట్టి మేరు ప్రాంత వనములందు క్రీడించగా ఆ శంకరుని తేజము సహించ జాలక మెహినికి స్వేదధారలు, నోటి నుండి ఫేనము లాలాజలము బహిర్గతమై గండకా అనెడినది. ఉద్భవించినది. ఆ నదియందే సాలగ్రామములు పుట్టుచున్నవి.

ఆ పిమ్మట కొంత కాలమునకు సద్యోగర్భము ధరించిన జగన్మోహిని

రావిచెట్ల వద్ద రావి ఆకులమీద, మూడు నేత్రములు గలవాడు, చతుర్భుజుడు, శివకేశవ తత్త్వముల గలవాడు, త్రిశూలఖడ్గ చక్రాది ఆయుధములు ధరించినట్టి, పదునారేండ్ల ప్రాయము గల్గినవాడు, గొప్పసౌందర్యము గల్గినట్టి, పరాక్రమోపేతుడగు గురునాథునికి

శ్లో॥ మార్గశీర్షే ధనుర్యుక్తే, పూర్ణిమా గురువాసరే।
ఆర్ద్రాయాం భక్తరక్షార్థం జాతో హరిహరాత్మజః॥

మార్గశిర పూర్ణిమ గురువారము ఆర్ద్రానక్షత్ర మందు భక్తజనులను రక్షించుటకు హరి హరాత్మజునకు మోహినీ దేవి జన్మనిచ్చెను.

అప్పుడా చంద్రశేఖరుడగు శంకరుడు, ఆ బాలునకు 12 నామముల నేర్పరచెను.

1. గురువు, 2. నాథుడు, 3. శాస్తా, 4. హరిహరాత్మజుడు, 5. శూలఖడ్గధరుడు, 6. లోకరక్షకుడు, 7. ఈశ్వరాత్మజుడు, 8. పాయసాహార నిరతుడు, 9. త్రినేత్రుడు, 10. మోహినీసుతుడు, 11. భక్త సంపత్ప్రదుడు, 12. అశ్వత్థశాఖా పత్రప్రియుడు, అనెడి ద్వాదశ నామములతో నీవు విఖ్యాతి నొంద గలవు అని ఆశీర్వదించెను.

అప్పుడా గురునాథుడు తల్లికి నమస్కరించి నేనేమి చేయవలెనో ఆజ్ఞ ఇమ్మనగా, అప్పుడా తల్లి కుమారా! పుత్ర పౌత్ర ధన ధాన్య సంపత్తిగోరి యేద్విజులు నిన్ను పాయస, అపూప భక్ష్యాలతో అర్చించి సేవింతురో వార్కి నీవు రక్షకుడవై అనుగ్రహించుమని చెప్పి ప్రేమతో అమృతము నొసంగెను.

అప్పుడా గురునాథుడు తండ్రికి నమస్కరించి, తండ్రీ, నా నివాసమెక్కడ? నేనేమి చేయవలయును? ఆజ్ఞ ఇమ్మని ప్రార్థింపగా శంకరుడిట్లనెను.

శ్లో॥ కైలాసే నివసన్ పుత్ర ప్రమథానాం ప్రభుర్భవ।
లోక సంరక్షణాయత్త్వో విహరస్వ జగత్రయే॥
త్వాం పూజయంతి యే భక్త్యా మనుజా జగతీతలే।
ఆయుశ్శ్రియం యశః పుత్రాన్ దేహి తేభ్యో నిరంతరమ్॥

కుమారా!నీవు నావద్ద కైలాసమందే నివసించుచూ. ప్రమథగణముల కధిపతివై జగత్రయములను రక్షించుచూ విహరింపుము యే భక్తులు నిన్ను పూజింతురో వారికి, ఆయుస్సు, కీర్తి, ధనము, సంతానములనిచ్చి రక్షింపుము అని పలికి, శంకరుడు, మోహినీఅంతర్ధాన మందిరి.

పిమ్మటచతుర్ముఖ బ్రహ్మ అచ్చటకు వచ్చి దక్ష, భృగు, బృహస్పతి, ఇంద్రాది దిక్పాలకులు చూచుచుండగా గురునాథుని పూజించి ఆ దేవతా ప్రముఖులతో ఇట్లనియె!

ఓ దేవతలారా! శివకేశవుల తేజస్సుతో ఈ గురునాథుడావిర్భవించెను. కావున లోక రక్షకుడైన ఈ స్వామిని పూజించి తరింపుడని ప్రబోధించెను.

పిమ్మట దక్షాది ప్రజాపతులు, ఇంద్రాది దిక్పాలకులు, మరుద్దేవతలు, సిద్ధులు, సాధ్యులు, పితృదేవతలు గూడా ఆగురునాథుని సేవించిరి. అప్పుడు దేవదుందుభులు మ్రోగినవి. అప్సరసలు నృత్య గానములు ఒనరొంచిరి. ఇటుల బ్రహ్మాదులు వెళ్ళగానే గురునాథుడు కైలాసమున కేగి ప్రమథాధిపుడై ఉండెనని సూత మహర్షి చెప్పగా శౌనకాదు లిట్లడిగిరి. ఓ సూతమహర్షే! ఆ గురునాథుని పూజావిధిని తెలుపమనికోరగా సూత మహర్షి ఈ విధముగా తెలిపెను.

ఓఋషులారా! నేను పూర్వము అగస్త్యుని వలన స్వామి పూజా విధిని వింటిని. దానిని చెప్పెదను వినుడు!

పూర్వము ఒకనాడు శిష్యసమేతముగా నున్న అగస్త్య మహర్షిని భార్య అయిన లోపాముద్రాదేవి లోకహితార్థముగా, స్వామీ! యే దేవుని అనుగ్రహము వలన పూజించిన వార్కి సంపదల అభివృద్ధి, ఆపదల నివారణ జరుగునో తెలుపుమని కోరగా లోపాముద్రతో అగస్త్యుడిట్లనెను.

శ్లో॥ అస్తిశాస్త్రప్రియేసాక్షా ద్విష్ణు శంకరయోస్సుతః।
మోహిన్యాం శంకరాజ్జాతః కుత్రచిత్కారణాత్పురా॥
తస్యోపాసనయా శీఘ్రం వృద్ధిర్భవతి సంపదః॥
కింలుప్యతే ప్రియే సాక్షా త్ప్రీతే హరిహరాత్మజే॥

దేవీ! సాక్షాత్తు శివకేశవుల పుత్రుడు మోహినీ సుతుడగు శాస్తా అనెడి గురునాథుడు కలడు. ఆయనను ఉపాసించిన వార్కి సంపదలు అభివృద్ధి చెంది, సకల శ్రేయస్సులు కల్గును. హరిహరాత్మజుడగు గుర నాథుడు ప్రీతి చెందగా ఏ లోపములులేని సుఖ జీవనము కల్గును.

ఆయు పాసనవిధి ఎట్టిదనిన

శ్లో॥ మార్గశీర్షే పూర్ణిమాయాం శాస్తారం పూజయేత్సుధీః ।
ఆర్ద్రాయాం వా ప్రియత మే వాసరేవా బృహస్పతేః॥

శ్లో॥ మౌఢ్యాది దోషరహితేష్వన్య మాసదినాదిషు।
ప్రశస్తే ష్వపివాకుర్యాత్సపర్యాం విధినా గురోః॥

ఈ పొంగలి వ్రతమును మార్గశీర్ష పౌర్ణమి నాడు చేయవలెను. లేదా మౌఢ్యాది దోషములు లేని మాసములలో ఆర్ద్రానక్షత్ర మందు గానీ గురువారముగానీ ఈ వ్రతమాచరించవచ్చును. శుభకార్యములందు నక్షత్రవారాదులతో నిమిత్తము లేకుండా గూడా చేయవచ్చును.

ఉదయంవే స్నానసంధ్యాదులనాచరించి గర్భగృహంలో ఈశాన్యభాగమందు సున్నము పూసిన గోడకు ముందు భాగములో మంటపము నేర్పరిచి అరటి, మామిడి, రావిఆకులతో అలంకరించి సద్బ్రాహ్మణులను బంధువులను పిలుచుకొనిన వాడై ఆమంటపమునందు ఆవునేతితో అఖండ దీపమును వెలిగించవలెను. ఆదీపము మరునాడు ఉదయము వరకు వెలుగుచుండవలెను.

శ్లో॥ యావత్ప్రాతః పరేద్యుస్తం దీపయేద్భక్తి పూర్వకం।
తతశ్చరు మలంకృత్య హవిషశ్చందనాదిభిః॥
గోక్షీరాణి సమానీయప్రార్థయే ద్దేవ మాదరాత్।
క్షీరార్ణవ సముద్భూతే కామధేనో మునిప్రియే॥
హవ్యం ప్రదాతుం గురవే దేహిక్షీరాణి కామదే॥

పిమ్మట పాయసపాత్రను పసుపు, గంధ, కుంకుమలతో అలంకరించి

రావిఆకునుగాని, రావిమండగాని అవాయిన భండమునకు పై భాగములో కంకణముగా కట్టి గోవును ఈ క్రింది విధంగా ప్రార్థించి తెచ్చిన ఆవుపాలను ఆ పాత్రలో పోయవలెను.

గోప్రార్థన

పాలసముద్రములో ఆవిర్భవించిన ఓ కామ
ధేనువా! నీవు వశిష్ఠాది మునులకు ప్రీతి
పాత్రమైన దానవు గదా! గురునాథునికి
పాయస సమర్పణ చేయుటకు క్షీరము
లనిమ్ము!అని ప్రార్థించి పాలను తేవలెను.

శ్లో॥ ఏవం సంప్రార్థ్య గోక్షీరైః పూరయేద్ధవిషశ్చరుమ్ ।
గృహమధ్యే సమేదేశే ధ్యాయన్నగ్నిం ప్రదీపయేత్॥

శ్లో॥ హుతాశన ప్రాగుచ్ఛిక్త పయః పూర్ణాచ రోస్త్వయా।
గురునాథస్యాద్య హవ్యం పచ్యతాం నవతండులైః॥
ఏవం ధ్యాత్వా చరుం తస్మిన్నగ్నౌ విన్యస్య దీపితే।
క్షీరాణ్యుత్తాస్య శనకైః తండులాన్ప్రక్షిపేచ్చరౌ॥

ఇంటి మధ్యలో సమతలముగా ఉన్న ప్రదేశమందు కట్టెల పొయ్యి నేర్పరిచి అగ్నిని ఈ విధముగా ప్రార్థించవలెను.

ఓఅగ్ని హోతృడా! పాలు పొంగిన పిదప క్రొత్త బియ్యమును పాలలో వేసెదము నీవు గురునాథుని నిమిత్తము చక్కని పాయసమును చేసి ఇవ్వవలెను అని ప్రార్థించి పాయసమును వండవలెను.

శ్లో॥ ఏకత్రి పంచాన్యతమ ప్రస్థపూరిత తండులాన్।
విన్యసేతీక్ష కలశే యజమాన పురస్సరమ్॥
పునస్తండుల సంపూర్ణాన్ ప్రక్షిపేద్వాశాంజలీన్।
తద్ధవిః సిద్ధవత్కృత్య సపర్యా మారభే ద్గురోః॥

1శేరుగానీ, 3శేర్లుగానీ, 5శేర్లుగానీ బియ్యమును తమతమ వంశాచార ప్రకారముగా కడిగి సిద్ధముగా ఉంచుకుని పాలు పొంగునంత వరకు

రుద్రపారాయణము చేసి పాలు పొంగిన పిదప ఆ బియ్యములో మూడుమూడు దోసిళ్ళు చొప్పున యజమానుడు, పత్ని, జ్ఞాతులు అందరూ హవిష్పాత్రలో మెల్లగా ఉంచి పాయసము వండవలెను.

మొత్తం మీద 12 దోసిళ్ళకు తగ్గకుండా బియ్యమును పాలలో వేయవలెను(4కె.జి)

ఈరకముగా పాయసమును సిద్ధపరచుకొని పిమ్మట యథావిధిగా శ్రీగురునాథ స్వామికి పూజచేయవలెను.

శ్లో॥ అశ్వత్థశాఖాం పత్రం వా పీఠే విన్యస్య భక్తితః ।
ప్రతిమాంగురు నాథస్య పత్రే తస్మిన్ నివేశయేత్ ॥

శ్లో॥ హరిద్రయా వా ప్రతిమాం రచయేచ్చందనేన వా।
త్రిశూలం దక్షిణేతస్య వామేఖడ్గంచ విన్యసేత్॥

పిమ్మట అఖండ దీపమును పెట్టిన మంటపమందు రావి ఆకును ఉంచి దానిపై గురునాథ ప్రతిమను, శూలమును, చక్రముగానీ ఖడ్గముగానీ ఉంచి ఆవాహన చేయవలెను. స్వర్ణ ప్రతిమ శ్రేష్ఠము. లేనిచో పసుపుతో గానీ, గంధపుపొడితో గానీ బొమ్మగా గీచి, (శూల, చక్ర, ఖడ్గములతో సహా)ప్రాణప్రతిష్ఠ చేసి కల్పోక్త విధానముగా పూజ చేసి,

శ్లో॥ పాత్రాణి ద్వాదశాస్తీర్య మంటపస్య సమీపతః॥
కదుష్ణం తద్ధవిః తేషు వాగ్యతః పరివేషయేత్॥

శ్లో॥ సశర్కారా పూపదధి గోఘృత వ్యంజనం హవిః।
నివేదయేన్మంత్ర పూర్వం గురునాథాయ భక్తితః॥

మంటప సమీపమున 12 రావి ఆకులను ఉంచి ఉపస్తరణ చేసి ఆపాయసమును 12 ఆకులలో ఉంచి, అపూపములు గుమ్మడికాయ కూర, పెరుగు అచ్చట ఉంచి నివేదన చేయవలెను.

పిమ్మట మంత్రపుష్ప, ప్రదక్షిణలు చేసి ద్వాదశార్ఘ్యములను సమర్పించి పూజ పూర్తిచేసిఒక బ్రాహ్మణునకు 12 అపూపములను వాయనమిచ్చి బ్రాహ్మణులకు ఆయా ప్రసాదములతో భోజనము పెట్టి పిమ్మట యజమాని భుజించవలెను. సాయంత్రము మరల ప్రదోషకాల పూజ చేసి, మరునాడు

ఉదయము పునఃపూజచేసి ఉద్వాసన చెప్పవలెను.

శ్లో॥ పూజైవం గురునాథస్య క్రియతే యైర్యథావిధి॥
తేషాం ప్రియతమే శీఘ్రం భవంత్య ఖిల సంపదః ॥

ఈ విధంగా గురునాథ వ్రతమును ఏ భక్తులు ఆచరింతురో వార్కి సకల సంపదలు శీఘ్రమే కల్గునని అగస్త్య మహర్షి లోపాముద్రకు చెప్పెనని సూత మహర్షి శౌనకాదులకు చెప్పెను.

ఈవిధముగా ప్రతి మార్గశిర మాసమందునూ 12 సంవత్సరములు చేసి పిమ్మట ఉద్యాపన చేయవలెను. లేదా 3సంవత్సరములైనా వ్రతములు చేసి ఉద్యాపన చేయవచ్చును.

ఉద్యాపన(మహోత్సవ) విధిః

శ్లో॥ అథోత్సవ విధింవక్ష్యే మహాసామ్రాజ్య దాయకమ్।
మార్గశీర్షే శుక్లపక్షే త్రయోదశ్యాం సమారభేత్॥
చంద్రోపరాగమౌఢ్యాది రహితాయాం శుభాననే।
విప్రానాహూయ పుణ్యాహం వాచయిత్వాఽథమంటపే॥
కుర్యాదఖండ దీపంచ మాతృకా పూజనం తతః।
రజిత ప్రతిమాం శాస్తుః మంటపేసాయుధం న్యసేత్॥
నవగ్రహారాధనంచ ప్రియే కుర్యాద్యథావిధి।
బ్రాహ్మణాన్వర యేత్పశ్చాత్ ద్వాదశ బ్రహ్మవాదినః ॥
జపార్థం రుద్రసూక్తానాం ఏకాదశ వినిర్దిశేత్
అంతః ప్రవిష్ట ఇత్యేతన్మంత్ర మేకేన జాపయేత్
మంత్రంతు ద్వాదశశతం జపేన్మౌనీ దినేదినే ।
ఏవమేవ చతుర్దశ్యాం కుర్యాత్పూజాంయథావిధి॥
ప్రాతఃకాలే పూర్ణిమాయాః స్థాపయిత్వా హుతాశనం।
అంతః ప్రవిష్ట ఇత్యే తన్మంత్రేణాష్టోత్తరం శతమ్।
ఆజ్యమశ్వత్థ సమిధః పాయసం జుహుయాత్ సమమ్॥
తతః పూర్ణాహుతిం హుత్వా హోమశేషం

సమాపయేత్।

ద్వాదశ బ్రాహ్మణాన్ సమ్య క్పూజయే ద్దక్షిణాదిభిః।
కుర్యాత్పరేద్యురుషసి ప్రతి మోద్వాస నాదికమ్॥
ఇత్థమారాధనం శాస్తుః మహా సామ్రాజ్యదాయకమ్॥

ఉద్యాపన విధిని చెప్పుచున్నాను వినుడు.

మార్గశిర శుద్ధ త్రయోదశి ప్రారంభించి 3రోజులు చేయవలసినది. ఆ రోజులలో గ్రహణములుగానీ, మౌఢ్యములు గానీ ఉండకూడదు. 12 మంది బ్రాహ్మణులను ఋత్విక్కులుగా పిలచి, విఘ్నేశ్వర పూజ, పుణ్యాహవాచన మాతృకాపూజనము చేసి అఖండ దీపస్థాపన చేసి, 11మంది బ్రాహ్మణులతో రుద్రైకాదశిని చేయించవలెను 1 ఋత్విక్కుతో అంతః ప్రవిష్ట అను మంత్ర ద్వయమును 12వందల సార్లు పారాయణ చేయించవలెను. వెండి గురునాథ ప్రతిమ చేయించి, ఆయుధములతో సహాపంచామృతముతో శోధించి నవగ్రహ దిక్పాలకాదుల నావాహన చేసి చివరగా ప్రతిమ యందు గురునాథునావాహన చేసి, ప్రాణప్రతిష్ఠ, షోడశోపచార పూజకావించి పాయసాపూపములను నివేదన చేసి ద్వాదశార్ఘ్యములనీయవలెను. కర్త కూడా ఈ మూడు రోజులలో రోజుకు 1200 సంఖ్యగా అంతః ప్రవిష్ట అను మంత్ర జపము చేయవలెను. ప్రదోషకాల పూజకూడా చేయవలెను. చతుర్దశినాడు గూడా ఈ విధముగానే అనుష్ఠానములు, రుద్రైకాదశిని, పూజా నివేదనలు చేయవలెను.

మూడవరోజున ప్రాతఃకాలపూజా, ద్వాదశశత మంత్రజపము చేసిన పిమ్మట స్వసూత్రోక్త విధిగా అగ్ని ప్రతిష్ఠాపన చేసి, పాయస, గోఘృత, అశ్వత్థసమిధలతో 108 చొప్పున హోమము చేయవలెను.

మూలమంత్రము:- అంతః ప్రవిష్ట అనుమంత్రమే. తదుపరి నవగ్రహ దిక్పాలకాదులకు సకృత్సకృత్‌గా హోమము పూర్ణాహూతి అగ్నిప్రదక్షిణము గావించి, బ్రాహ్మణ సమారాధన చేయవలెను. ఋత్విక్కులకు భూరిదక్షిణల నీయవలెను.

ఆసాయంత్రము ప్రదోష పూజసలిపి మరునాడు ఉదయము అనగా

పాడ్యమి నాడు పునఃపూజా మంటపోద్వాసన చేయవలెను. ఈ విధముగా స్వామిని ఆరాధించిన వారు మహాసామ్రాజ్యమును పొందగలరు. ప్రతి సంవత్సరము ఈరీతిగా ఆచరించినచో కుబేర సమాన ధన సంపత్తి గలవారగుదురు.

శ్లో॥ పురుషైరథవా స్త్రీభిశ్శ్రద్ధయా విధినా కృతా।
ఉపాస్తి ర్గురునాథస్య సత్యమాశు ఫలప్రదా॥

శ్లో॥ హరిహర సుతపూజనం ద్విజన్మా
యది కురుతే కలశోద్భవోక్త రీత్యా॥
జనన మపి విచిత్ర మప్యశృణ్వన్ సుత
ధనధాన్య సమృద్ధి మేతి శీఘ్రమ్॥

పురుషులుగానీ, స్త్రీలు గానీ శ్రద్ధాభక్తులతో ఈ గురునాథవ్రత మాచరించిరేని వెంటనే సకల శుభ సంపత్తులు కలుగ గలవు.

ఏద్విజులు గురునాథుని విచిత్రజన్మ వృత్తాంతమును విని, అగస్త్య ప్రోక్తమైన విధిగా హరిహర పుత్రుని ఆరాధించెదరో వారు వెంటనే సత్సంతాన సౌభాగ్య సకల ఫలావాప్తుల నొందగలరు.

శ్లో॥ సర్వేపి యూయం తత్పూజాం నైమిశారణ్య వాసినః
కురుధ్వం శ్రద్ధయా కుంభ సంభవోక్త విధి క్రమాత్॥

కావున ఓ శౌనకాదులారా! నైమిశారణ్య వాసులగు మీరందరూ అగస్త్యోక్త ప్రకారముగా శ్రీగురునాథుని ఆరాధించి తరించుడని సూతమహర్షి శౌనకాదులకు శ్రీగురునాథ వ్రతమునుపదేశించెను.

ఇతిశ్రీకూర్మపురాణే జగన్మోహినీ ఈశ్వర పుత్ర చరిత్ర వర్ణనం నామ చతుష్షష్టితమోధ్యాయః సమాప్తః

శ్రీగురుచరణారవిందార్పణమస్తు

కామేశ్వరీ వ్రతకల్పః

శ్రీమాత్రేనమః

శ్రీమహా కామేశ్వర్యైనమః

ఈ కామేశ్వరీ వ్రతము తెలుగునాట చాలాచోట్ల శుభకార్యానంతరము కులదేవతా రూపముగా జరుపబడుచున్నది. దీనినే తెలుగులో "అక్కల ముత్తయిదువులు"అను పేరుతో ప్రసిద్ధిగా ఆచరించుచున్నారు.

ఈ వ్రతమునందు ముఖ్యాంశములుమూడు. ఒకటి శ్రీమహాకామేశ్వరిని ఆవాహన చేసి అర్చించుట. రెండవది ఎనమండుగురు ముత్తయిదువులను వివిధ రకములుగా అలంకరించి వారిని సామూహికముగా పూజించి వార్కి వడపప్పు చలిమిడి ఒసంగి నమస్కరించి వారి వద్ద నుండి ప్రసాద రూపముగా కించిత్కించిత్ చలిమిడి, వడపప్పు స్వీకరించుట యను సువాసినీ పూజావిధి. దీనినే "సువాసిన్యర్చన ప్రీతా శోభనా శుద్ధమానసా" అనెడి లలితా సహస్రనామ శ్లోకము చెప్పుచున్నది.

ఇక మూడవ ముఖ్య ఘట్టము ఇత్తడి పళ్ళెరములో పచ్చిపాలు పోసి ఒక బంగారపు గాజును అపూపమును(బూరె) ఆపాలలో ఉంచి చెరకు గడతో కామేశ్వరీపాటను గానము చేయుచూ పాలసముద్రమును చిలికి అమృతోత్పాదన చేసిన రీతిని పాట అయిన పిదప వారి వంశమునందున్న వారి కుటుంబములోని దంపతుల పేర్లను గూడా చెప్పి చివరకు ఆయమృతమును శిరముపై ప్రోక్షించుకొనుట.

పిమ్మట బ్రాహ్మణునకు, ముత్తయిదువులకు సమారాధన.

ఇట్టి మూడు ఘట్టములతో కూడి ఉన్న వ్రతము ఇది.

విధానము

ఒక పీటకు పసుపురాసి, కుంకుమ, బియ్యపుపిండితో అలంకరించి,

గర్భగృహములో తూర్పు, ఈశాన్య భాగములో ఉంచి, గోడకు 9x9అనగా 9 అంగుళములు చతురస్రముగా పసుపుతో అలికి దానిపై దక్షిణము నుండి ఉత్తరమునకు వచ్చునట్లుగా 7 కుంకుమ రేఖలు గీచి వాటి మధ్యలోనూపై భాగముననూ క్రింద భాగముననూ కుంకుమ బొట్లుపెట్టి పీటపై ఒక కలశము నేర్పరిచి బియ్యము పోసి దానిపై కలశస్థాపన చేయవలెను. కొందరు కలశము పెట్టకుండా పసుపుతో గౌరిని చేసి ఆ హరిద్రాబింబము నందే కామేశ్వరీ ఆవాహన, పూజ చేతురు. కానీ కలశస్థాపన చేసి హరిద్రాబింబముతో పూజ చేయుట శ్రేయస్కరము. ముందుగా యజమాన దంపతులు సంకల్పము చేసి, విఘ్నేశ్వర పూజచేసి, పిమ్మట పీఠపూజ కామేశ్వరీ ఆవాహన, ప్రాణప్రతిష్ఠ శ్రీసూక్తవిధానముతో పూజా, యథాశక్తి, అష్టోత్తరశత, సహస్రనామములతో అమ్మవార్కి పూజా, అవసర నివేదన, హారతి, మంత్రపుష్పములతోపూజ ముగించవలెను.

ఈలోపుగా 8 మంది సువాసినులకు వివిధ అలంకరణలతో పూజకు సిద్ధపరచవలెను.

పిమ్మట సువాసినులకు సామూహిక అర్చన జరిపి పళ్ళెరములో పచ్చిపాలు పోసి ఒక బంగారపు గాజును అప్పమును(బూరె)పళ్ళెరమందుంచి చెఱుకుగడతో కామేశ్వరీ పాట పాడుచూ త్రిప్పవలెను.

పాట అయిన పిదప స్వవంశస్థ దంపతుల పేర్లను చెప్పి ఆయమృతమును ప్రోక్షించుకొని ముత్తయిదువులకు వడపప్పు, చలిమిడి ఇచ్చి నమస్కరించి, వారి వద్ద ప్రసాదమును స్వీకరించి మహానైవేద్యము పెట్టి బ్రాహ్మణునకు సువాసినులకు ఆపోశన ఇచ్చి పిమ్మట యజమానులు బంధువులు భుజించవలెను.

పూజావిధిః

శ్లో॥ ఆగమార్థంతు దేవానాం గమనార్థంతు రక్షసామ్।
కురు ఘంటారవం తత్ర దేవతాహ్వాన లాంఛనమ్ ॥

ఇతి ఘంటానాదం కృత్వా।

పురాణాచమనం కృత్వా దీపాన్ ప్రజ్వాల్య॥

యశ్శివోనామ .... శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్ ....గోత్రః.............నామధేయః, ధర్మపత్నీ సమేతోహం శ్రీమతః ....గోత్రస్య ....నామధేయస్య ధర్మపత్నీ సమేతస్య మమ సకుటుంబస్య ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామ మోక్ష చతుర్విధ పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థంమమ కులదేవతా స్వరూప శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ దేవతా ప్రసాదేన పుత్ర పౌత్ర ధనైశ్వర్య సిద్ధి ద్వారా సకల శుభ పరం పరా ప్రాప్త్యర్థం స్త్రీణాం దీర్ఘ సౌమంగల్య సిద్ధ్యర్థం, మమ గృహే సకలేష్ట కామనాసిద్ధ్యర్థం శ్రీ ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ దేవతా ప్రీత్యర్థం, శ్రీసూక్త విధానేన యథాశక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే.

ఆదౌ నిర్విఘ్నతా సిద్ధ్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే। కృత్వా తతః। పునస్సం కల్ప్య..........శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీదేవతా ప్రీత్యర్థం శ్రీసూక్త విధాన షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే। తదంగ పీఠార్చనం కరిష్యే.

పీఠ మధ్యే ఆధార శక్త్యైనమః। కూర్మా యనమః। వరాహాయ నమః। అనంతాయ నమః। దిగ్గజేభ్యోనమః। ప్రాగ్ద్వారే ద్వార శ్రియైనమః। ధాత్రేనమః। విధాత్రేనమః।

దక్షిణద్వారే ద్వారశ్రియై నమః చండాయనమః। ప్రచండాయనమః। పశ్చిమ ద్వారే ద్వారశ్రియైనమః। జయాయ నమః। విజయాయనమః। ఉత్తర ద్వారే ద్వార శ్రియైనమః । బలాయనమః। ప్రబలాయ నమః। మధ్యే। చిచ్ఛక్త్యైనమః। మాయాశక్త్యైనమః। క్రియాశక్త్యైనమః। దుం దుర్గాయై నమః। గం గణపతయే

నమః। క్షం క్షేత్రపాలకాయ నమః। తన్మధ్య శ్వేతద్వీపాయ నమః। శ్వేతద్వీప మధ్యే కల్పవృక్షాయ నమః। కల్పవృక్ష స్యాధస్తాత్ రత్నసింహాసనాయనమః। రత్నసింహాసన మధ్యే శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ దేవ్యైనమః

అథావాహనమ్

ఓం గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేక పదీ ద్విపదీసా చతుష్పదీ।
అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్।
ఓం సక్తుమివ తిత ఉనాపునంతో యత్ర ధీరా మనసా వాచ మక్రత।
అత్రాసఖాయ స్సఖ్యాని జానతే భద్రైషాం లక్ష్మీ ర్నిహితాధి వాచి॥
ఓం మహాదేవ్యై చ విద్మహే విష్ణు పత్న్యైచ ధీమహీ। తన్నోలక్ష్మీః ప్రచోదయాత్॥
ఓం ప్రణో దేవీ సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజనీ వతీ। ధీనా మవిత్ర్యవతు॥
ఓం శ్రీమహాకాళీ మహాలక్ష్మీ మహా సరస్వతీ స్వరూపిణీం ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ఇతికలశే, హరిద్రాబింబే వా ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ మావాహ్య, ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్॥

ప్రాణ ప్రతిష్ఠా

అస్య శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ దేవతా
ప్రాణప్రతిష్ఠాపన మహామంత్రస్య బ్రహ్మా
విష్ణు మహేశ్వరా
ఋషయః ఋగ్యజు స్సామాథర్వణాని ఛందాంసి।
ప్రాణశక్తిః పరాదేవతా। ఆం బీజం। హ్రీంశక్తిః
క్రోం కీలకమ్। శ్రీ ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ దేవతా।
ప్రాణ ప్రతిష్ఠాపన సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః
ఓం భూర్భువస్సువః ఓం అం కంఖంగంఘంఙం
పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశాత్మనే ఓం ఆం
అంగుష్ఠాభ్యాం నమః హృదయాయ నమః

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం ఇం చం ఛం జం ఝం ఞం శబ్ద స్పర్శ రూప
రస గంధాత్మనే ఓం ఈం తర్జనీభ్యాం నమః।
శిరసే స్వాహా॥
ఓం భూర్భువస్సువః ఓం ఉం టంఠండంఢంణం
వాక్పాణి పాద పాయూ పస్థాత్మనే ఓం ఊం
మధ్య మాభ్యాం నమః । శిఖాయై వషట్
ఓం భూర్భువస్సువః ఓం ఏం తంథందంధంనం
త్వక్చక్షుశ్శ్రోత్ర జిహ్వా ఘ్రాణాత్మనే ఓం ఐం
అనామికాభ్యాం నమః। కవచాయ హుం॥
ఓం భూర్భువస్సువః ఓం ఓం పంఫంబంభం
మం, మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారాత్మనే ఓంఔం
కనిష్ఠి కాభ్యాంనమః। నేత్రత్రయాయ వౌషట్
ఓం అంయంరంలంవం శంషంసంహంళంక్షం
వచనా దానాగమన విసర్గానందాత్మనే
ఓం అః కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః ।
అస్త్రాయ ఫట్ - భూర్భువస్సువరోమితి
దిగ్బంధః।

ధ్యానమ్

రక్తాం భోధిస్థ పోతోల్లసదరుణ సరోజాధి రూఢాకరాబ్జైః।
పాశం కోదండ మిక్షూద్భవ మణి మప్యం కుశం పంచ
బాణాన్। బిభ్రాణా సృక్కపాలం త్రినయనవిలసితా పీన వక్షోరుహాఢ్యా।
దేవీబాలార్క వర్ణా భవతు సుఖకరీ ప్రాణశక్తిః పరానః।
ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరలవ శషసహ ఓం
శ్రీకామేశ్వరీ దేవతా ప్రాణాః। ఇహ ప్రాణాః।
ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరలవ శషసహ ఓం

శ్రీ కామేశ్వరీ దేవతాజీవః ఇహ జీవః ।

ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరలవ శషసహ ఓం

శ్రీ కామేశ్వరీ దేవతా సర్వేంద్రియాణి

వాఙ్మనశ్చక్షు శ్రోత్ర జిహ్వా ఘ్రాణ

రేతో బుద్ధ్యాదీని సుఖం చిరం తిష్ఠంతు

స్వాహా। ఓం అసునీతే........మువహ్వాయతే।

శ్రీకామేశ్వరీ దేవ్యైనమః స్థిరాభవ।

వరదాభవ। సుముఖీభవ। సుప్రసన్నా

భవ। స్థిరాసనంకురు

కించిన్ని వేదయేత్

ధ్యానమ్

శ్లో॥ కుందేందు ధవళాకారాం పూర్ణచంద్ర నిభాననామ్।

స్వర్గాపవర్గ ఫలదాం వందే మాహేశ్వరీం సదా॥

శ్లో॥ గౌరీం సువర్ణ వర్ణాభాం స్వర్ణ పద్మ నివాసినీమ్।

పాశాంకుశ ధరాం భూతి ధరాంచ శివవల్లభామ్॥

శ్లో॥ సర్వదేవాది దేవేభ్యః ఆవిర్భూతామితప్రభా।

త్రిగుణాత్మా మహాదేవీ భుక్తిముక్తి ప్రదాయినీ॥

శ్లో॥ కామేశ్వరీ మహాదేవీ పుత్ర పౌత్రప్రవర్ధినీ।

సౌభాగ్యం సంతతిం విద్యాం దేహిమే జగదీశ్వరి॥

శ్రీ ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ దేవ్యైనమః ధ్యాయామి॥

ఆవాహనమ్

ఓం హిరణ్యవర్ణాం...............మమావహ॥

శ్లో॥ ఆగచ్ఛ దేవదేవేశి శంకరార్ధశరీరిణి।

ఆవాహయామి భక్త్యాత్వాం కామేశ్వరి నమోస్తుతే॥

శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వర్యైనమః ఆవాహనం సమర్పయామి

ఆసనమ్

ఓంతాంమ ఆవహ.....పురుషానహమ్॥

శ్లో॥ మాణిక్య వజ్ర వైఢూర్య నీల రత్నాది శోభితమ్।
రత్న సింహాసనం దివ్యం గృహాణ పరమేశ్వరి!

శ్రీ ఆదిలక్ష్మీ ....నమః నవరత్న సింహాసనం సమర్పయామి

పాద్యమ్

ఓం అశ్వపూర్వాం.............జుషతామ్॥

శ్లో॥ సుశీతలం జలం రమ్యం కర్పూరాగరు శోభితమ్।
ఇదం పాద్యం మయాదత్తం స్వీకురుష్వ సురేశ్వరి॥

శ్రీఆదిలక్ష్మీ ....నమః పాదయోఃపాద్యం సమర్పయామి.

అర్ఘ్యం

కాంసోస్మితాం.......శ్రియమ్

శ్లో॥ గంగా గోదావరీ తోయం కృష్ణవేణీ సముద్భవమ్।
అర్ఘ్యం దాస్యామి తే దేవి కామేశ్వరి నమోస్తుతే॥

శ్రీ ఆదిలక్ష్మీ ....నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

ఆచమనమ్

ఓం చంద్రాం ప్రభాసాం...........నశ్యతాం త్వాంవృణే॥

శ్లో॥ కామేశ్వరి నమస్తుభ్యం శుభ్రం జల మనుత్తమమ్।
ఆచమ్యతాం మహాదేవీవరదా భవ మే సదా॥

శ్రీ ఆదిలక్ష్మీ ....నమః ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి

మధుపర్కమ్

ఓం ఆదిత్యవర్ణే.............బాహ్యా అలక్ష్మీః।

శ్లో॥ మధుపర్కం ప్రదాస్యామి శర్కారాదధిసంయుతమ్।
భక్త్యా సమర్పితం దేవి కామేశ్వరి నమోస్తుతే॥

శ్రీఆదిలక్ష్మీ ....నమః మధుపర్కం సమర్పయామి

పంచామృత స్నానం

ఓం ఆప్యాయస్వ సమేతుతే విశ్వత
స్సోమ వృష్ణియమ్। భవా వాజస్య సంగథే॥
క్షీరేణ స్నపయామి।
ఓం దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం జిష్ణోరశ్వస్య
వాజినః। సురభినో ముఖా కరత్ప్రణ
ఆయూగ్ంషి తారిషత్॥ దధ్నా స్నపయామి
ఓం శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసి దేవో
వస్సవితోత్పు నాత్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ
వసోస్సూర్యస్య రశ్మిభిః ఆజ్యేన
స్నపయామి॥
ఓం మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరన్తి
సింధవః। మాధ్వీర్న స్సంత్వోషధీః।
మధునక్త ముతోషసి మధు మత్పార్థివగ్ం
రజః।మధు ద్యౌరస్తు నః పితా। మధు
మాన్నో వనస్పతి ర్మధుమాగ్ం అస్తుసూర్యః।
మాధ్వీర్గావో భవన్తునః। మధునాస్నపయామి।
ఓం స్వాదుః పవస్వ దివ్యాయ జన్మనే
స్వాదు రింద్రాయ సుహవీతు నామ్నే।
స్వాదు ర్మిత్రాయ వరుణాయ వాయవే
బృహస్పతయే మధుమాంగ్ అదాభ్యః॥
శర్కరయా స్నపయామి
ఓం యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పా
యాశ్చ పుష్పిణీః। బృహస్పతి ప్రసూ
తాఽస్తానో ముంచం త్వగ్ం హసః।

ఫలోదకేన స్నపయామి

శుద్ధోదక స్నానమ్

ఓం ఉపైతుమాం ....దదాతుమే ॥

శ్లో॥ పయోదధి సమాయుక్తం ఘృత శర్కరయా యుతమ్ ।
పంచామృతైశ్శుద్ధతోయైః స్నానం కురు మహామతే॥

ఓం ఆపోహిష్ఠామ.........జనయథాచనః॥

శ్రీఆది ....నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి.

వస్త్రమ్

ఓం క్షుత్పిపాసామలాం ....మే గృహాత్ ॥

శ్లో॥ రక్త పీత మయం వస్త్రం దుకూలంచ మనోహరమ్।
మయాదత్త మిదం వస్త్రం ధార్యతాం భండమర్దిని॥

ఓంఆది ....నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి

యజ్ఞోపవీతమ్

ఓం గంధద్వారాం................తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

శ్లో॥ బ్రహ్మసూత్ర మిదం శుభ్రం త్రిగుణం త్రిగుణైర్యుతమ్।
బ్రహ్మగ్రంథి యుతందేవి! ధారయస్వ మహేశ్వరి॥

శ్రీఆది..........నమః .యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి

ఆభరణమ్.

శ్లో॥ కేయూర కంకణే దివ్యే హార నూపుర మేఖలాః ।
విభూషణాన్యమూల్యాని గృహాణ జగదీశ్వరి॥

శ్రీఆది...........నమఃనానావిధాఽభరణాని సమర్పయామి

గంధమ్

ఓం మనసఃకామ ....శ్రయతాం యశః॥

శ్లో॥ శ్రీగంధం చందనో న్మిశ్రం కస్తూర్యాది సమన్వితమ్।
గంధం గృహాణ దేవేశి మయాదత్త మిదం శుభమ్।

శ్రీఆది..........నమః శ్రీగంధం సమర్పయామి

అక్షతాన్

శ్లో॥ అక్షతాన్ ధవళాకారాన్ శాలితండుల మిశ్రితాన్।
హరిద్రాచూర్ణ సంయుక్తాన్ ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీఆది............నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి

హరిద్రమ్ (వసువు)

శ్లో॥ హరిద్రంచ మయానీతం దేవి కల్యాణ దాయిని।
సౌభాగ్య వర్ధనం దివ్యం గృహాణ హరవల్లభే॥

శ్రీ ఆది..........నమః హరిద్రాచూర్ణం సమర్పయామి.

కుంకుమమ్

శ్లో॥ కుంకుమం శోభనం దివ్యం సర్వదా మంగళ ప్రదమ్।
మయానీతం మహాదేవి తుభ్యం దాస్యామి సుందరి॥

శ్రీఆది ....నమః కుంకుమం సమర్పయామి

పుష్పాణి

ఓం కర్దమేన ప్రజా............పద్మమాలినీమ్॥

శ్లో॥ మాలతీ మల్లికాదీని నవాని కుసుమానిచ।
కామేశ్వర్యై ప్రయచ్ఛామి మాలాం తాం ప్రతిగృహత్యామ్॥

శ్రీఆది ....నమః పుష్పాణి, మాలికాంచ సమర్పయామి.

అథాంగపూజా

1. ఓం శివాయైనమః	పాదౌపూజయామి
2. ఓం భవాన్యైనమః	గుల్ఫౌపూజయామి
3. రుద్రాణ్యై నమః	జంఘౌ పూజయామి
4. శర్వాణ్యై నమః	ఊరూపూజయామి
5. సర్వమంగళాయై నమః	కటిం పూజయామి
6. అపర్ణాయై నమః	స్తనౌపూజయామి

7. మృడాన్యై నమః కంఠం పూజయామి
8. చండికాయై నమః బాహూన్‌పూజయామి
9. ఆర్యాయై నమః ముఖం పూజయామి
10. సత్యై నమః నాసికాం పూజయామి
11. సునేత్రాయై నమః నేత్రే పూజయామి
12. సుకర్ణాయై నమః కర్ణౌ పూజయామి
13. మేనకాత్మజాయై నమః లలాటం పూజయామి
14. కామేశ్వర్యైనమః శిరఃపూజయామి
15. శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వర్యైనమః సర్వాంగాని పూజయామి

అథ కామేశ్వరీ అష్టోత్తర శతనామ పూజాం కరిష్యే

1. ఓం శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వర్యై నమః
2. ఓం మహాదేవ్యై నమః
3. జగన్మాత్రే నమః
4. ఓం సరస్వత్యై నమః
5. ఓం చండికాయైనమః
6. ఓం లోకజనన్యై నమః
7. ఓం సర్వదేవాది దేవతాయై నమః
8. ఓం పార్వత్యై నమః
9. ఓం పరమాయై నమః
10. ఓం ఈశానాయై నమః
11. ఓం నగేంద్ర తనయాయైనమః
12. ఓం సత్యైనమః
13. ఓం బ్రహ్మచారిణ్యై నమః
14. ఓం శర్వాణ్యై నమః
15. దేవమాత్రే నమః
16. ఓం త్రిలోచన్యై నమః
17. ఓం బ్రహ్మణ్యై నమః
18. ఓం వైష్ణవ్యై నమః
19. ఓం రౌద్ర్యై నమః
20. ఓం కాళరాత్ర్యైనమః
21. ఓం తపస్విన్యైనమః
22. ఓం శివదూత్యై నమః
23. ఓం విశాలాక్ష్యై నమః
24. ఓం చాముండాయై నమః
25. ఓం విష్ణు సోదర్యై నమః
26. ఓం చిత్కళాయై నమః
27. ఓం చిన్మయాకారాయైనమః
28. ఓం మహిషాసురమర్దిన్యై నమః

29. ఓం కాత్యాయన్యై నమః
30. ఓం కాలరూపాయై నమః
31. ఓం గిరిజాయై నమః
32. ఓం మేనకాత్మజాయై నమః
33. ఓం భవాన్యై నమః
34. ఓం మాతృకాయై నమః
35. ఓం గౌర్యై నమః
36. ఓం రమాయై నమః
37. ఓం రామాయై నమః
38. ఓం శుచిస్మితాయై నమః
39. ఓం బ్రహ్మస్వరూపిణ్యై నమః
40. ఓం రాజ్యలక్ష్మై నమః
41. ఓం శివప్రియాయై నమః
42. ఓం నారాయణ్యై నమః
43. ఓం మహాశక్త్యై నమః
44. ఓం నవోఢాయై నమః
45. ఓం భాగ్యదాయిన్యై నమః
46. ఓం అన్నపూర్ణాయై నమః
47. ఓం సదానందాయై నమః
48. ఓం యౌవనాయై నమః
49. ఓం మోహిన్యై నమః
50. ఓం జ్ఞానశుద్ధ్యైనమః
51. ఓం జ్ఞానగమ్యాయై నమః
52. ఓం నిత్యా నిత్య స్వరూపిణ్యైనమః
53. ఓం కమలాయైనమః
54. ఓం కమలాకారాయై నమః
55. ఓం రక్తవర్ణాయై నమః
56. ఓం కళానిధ్యై నమః
57. ఓం మధుప్రియాయై నమః
58. ఓం కళ్యాణ్యై నమః
59. ఓం కరుణాయై నమః
60. ఓం జనస్థాయై నమః
61. ఓం వీరపత్న్యై నమః
62. ఓం విరూపాక్ష్యై నమః
63. ఓం దాయై నమః
64. ఓం హేమరూపాయై నమః
65. ఓం సృష్టిరూపాయై నమః
66. ఓం సృష్టిసంహార కారిణ్యై నమః
67. ఓం రంజనాయై నమః
68. ఓం యౌవనాకారాయై నమః
69. ఓం పరమేశ్వర ప్రియాయై నమః
70. ఓం పరాయై నమః
71. ఓం పుష్పిణ్యై నమః
72. ఓం పురుషాకారాయై నమః
73. ఓం పురుషార్థ ప్రదాయిన్యై నమః
74. ఓం కులయోగిన్యై నమః
75. ఓం మహారూపాయై నమః
76. ఓం మహారౌద్ర్యై నమః
77. ఓం మహాపాతక నాశిన్యై నమః
78. ఓం కామాక్ష్యై నమః

79. ఓం వామదేవ్యై నమః
80. ఓం వరదాయై నమః
81. ఓం భయనాశిన్యై నమః
82. ఓం వాగ్దేవ్యై నమః
83. ఓం వచస్యై నమః
84. ఓం వారాహ్యై నమః
85. ఓం విశ్వమోహిన్యై నమః
86. ఓం వర్ణనిలయాయై నమః
87. విశాలాక్ష్యై నమః
88. ఓం సంపత్ప్రదాయిన్యై నమః
89. ఓం ఆర్తదుఃఖచ్ఛేదదక్షాయై నమః
90. ఓం అంబాయై నమః
91. ఓం నిఖిలయోగిన్యై నమః
92. ఓం సదాపుర స్థాయిన్యై నమః
93. ఓం తరోర్మూలతరంగతాయై నమః
94. ఓం సింహ వాహన యుక్తాయైనమః
95. ఓం మహీధరభవాయై నమః
96. ఓం ముక్తాయై నమః
97. ఓం పురమంత్రాయై నమః
98. ఓం సౌమంగళ్యప్రదాయై నమః
99. ఓం కార్త్యై నమః
100. ఓం వాగ్భవ్యై నమః
101. ఓం దేవ్యై నమః
102. ఓం క్లీం కార్త్యై నమః
103. ఓం సంవిదే నమః
104. ఓం ఈశ్వర్యై నమః
105. ఓం హ్రీంకారాక్షరబీజాయై నమః
106. ఓం శాంభవ్యై నమః
107. ఓం ప్రణవాత్మికాయై నమః
108. ఓం శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వర్యై నమః

ఏవం ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వర్యై నమః
అష్టోత్తర శతనామ పూజాం సమర్పయామి
శక్తశ్చేత్ లలితా సహస్రనామ పూజాం చ కుర్యాత్

ధూపమ్ః– ఓం ఆపస్రజంతు ....మేకులే।

శ్లో॥ వనస్పత్యుద్భవైర్దివ్యై ర్నానా గంధై స్సు సంయుతః ।
ఆఘ్రేయ స్సర్వదేవానాం ధూపోయం ప్రతి గృహ్యతామ్॥

శ్రీ ఆది........నమః ధూప మాఘ్రాపయామి॥

దీపమ్ః– ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం ....మమావహ।

శ్లో॥ భక్త్యాదత్తం మయాదీపం త్రివర్తి ఘృత సంయుతమ్।
అంధకార నివృత్త్యర్థం గృహాణాఽజ్ఞాననాశనీ॥

శ్రీ ఆది.....నమః ఘృతవర్తి దీపం దర్శయామి.

ధూప దీపానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

నైవేద్యమ్:-

ఓం ఆర్ద్రాంయః కరిణీం ....మమావహ।

శ్లో॥ భక్ష్యైర్భోజ్యైశ్చ చోష్యైశ్చ పరమాన్నం సశర్కరమ్।
నైవేద్యం గృహ్యతాం దేవి కామేశ్వరి నమోస్తుతే ॥

ఓం భూర్భువస్సువః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియోయోనః ప్రచోదయాత్। సత్యం త్వర్తే న పరిషించామి। అమృతమస్తు । అమృతోపస్తరణ మసి శ్రీఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వర్యై నమః నారికేళ, కదళీఫల సహితమ్ మహానైవేద్యం చ సమర్పయామి.

ఓం ప్రాణాయస్వాహా। ఓం అపానాయ స్వాహా ఓం వ్యానాయస్వాహా। ఓం ఉదానాయస్వాహా। ఓం సమానాయ స్వాహా। మధ్యేమధ్యే పానీయం సమర్పయామి। అమృతాపి ధానమసి। ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి। హస్తౌ ప్రక్షాళయామి। పాదౌ ప్రక్షాళయామి। శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి.

తాంబూలమ్:-

ఓం తాంమఆవహ.............పురుషానహమ్॥

శ్లో॥ పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్యుతమ్।
కర్పూర చూర్ణ సంయుక్తం తాంబూలమ్ ప్రతి గృహ్యతామ్॥

శ్రీ ఆది...........నమః తాంబూలం సమర్పయామి

నీరాజనమ్:-

ఓం సమ్రాజంచ విరాజంచాభి శ్రీ ర్యాచనో గృహే।
లక్ష్మీ రాష్ట్రస్య యాము ఖేతయా మ్నాసగ్ం సృజామసి।

శ్లో॥ ఘృతవర్తి సహస్రైశ్చ కర్పూరశకలై స్తథా।
నీరాజనం మయాదత్తం గృహాణ వరదా భవ॥

శ్రీ ఆది.........నమః నీరాజనం దర్శయామి

నీరాజనానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి

మంత్రపుష్పమ్

ఓం జాతవేదసే..............ప్రచోదయాత్

శ్లో|| లక్ష్మీం క్షీరసముద్రరాజ తనయాం
..............నమోస్తుతే। మహాదేవ్యైచ
విద్మహే విష్ణుపత్న్యైచ ధీమహి।
తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్।

శ్రీ ఆది..............నమః దివ్యసువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి

ప్రదక్షిణమ్

శ్లో|| యానికానిచ పాపాని.......... రక్షరక్ష మహేశ్వరి।
శ్రీ ఆద ....నమః ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

ప్రార్థనా

శ్లో|| కామేశ్వరి నమస్తేస్తు కైలాస నిలయ స్థితే।
లోక మాతర్నమస్తుభ్యం సౌభాగ్యం దేహిమే సదా।

శ్రీ ఆది '............నమః ప్రార్థనాపూర్వక నమస్కారం సమర్పయామి. పునః పూజాం కృత్వా

సమర్పణమ్

శ్లో|| యస్యాఃస్మృత్యాచ నమోక్త్యాతపః
పూజా క్రియాదిషు। న్యూనం సంపూ
ర్ణతాం యాతి సద్యోవన్దే మహేశ్వరీమ్||

శ్లో|| మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం
మహేశ్వరి! యత్పూజితం మయాదేవి
పరిపూర్ణం తదస్తుతే|| అనయా

ధ్యానా వాహనాది శ్రీసూక్త విధాన షోడశోపచార పూజయా భగవతీ సర్వాత్మికా శ్రీ ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరీ దేవతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు।

ఏతత్ఫలం పరమేశ్వరార్పణమస్తు ప్రసాదం శిరసాగృహ్ణామి

మం : – శతమానం భవతి.................ప్రతి తిష్ఠతి

ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరి పాట

1. శివాశివా దేవరాశివనందినెక్కి,
కదిలిరే కైలాస పర్వతమ్ములకు,
భారతీ శ్రీలక్ష్మీ పార్వతులా గొలిచి,
పుణ్యతీర్థ ములాది పాలు పొందగానూ,
పుణ్యవతులకు మేము పొందుగా మ్రొక్కి,
పురుషోత్తముని యందు బుద్ధినేయుంచి,
పుణ్యమై ఇంపొందు పుడమి లోపలనూ,
కామేశ్వరీ కల్పమ్ము ఘనముగా చెప్పుచూ,
మనవారి పాలకొలను..........

చరణము2 మనవారు పాడంగా మనకాము
వెలసే, మనమంతా పాడంగ మన ఇంట వెలసె,
ఆడంగా పాడంగా అక్కల్లు వెలసే
ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరిని కొలనాడరమ్మా,
మనవారి పాలకొలను॥

2. శుకపిక శారికానేక పంక్తుల తోను,
లేచి గంతులు వేయు లేళ్ళగమి తోను,
మల్లికా చామంతుల మొల్లలతోను,
వెల్లి విరిసియున్న విరజాజుల తోను,
అల్లి బిల్లి గొన్న ద్రాక్షల తోను,
ఉల్లాసమైనట్టి యుయ్యాలలతోను,
అరటి తోటలతోను పెన వేసుకొన్న
గండంపు తీగల పొదరిళ్ళ తోనూ,

కలహంసలున్నట్టి కొలనుల తోనూ,
పొలుపొందు పర్ణశాలా పంక్తులతోనూ,
వలనొప్పు కాషాయ వస్త్రముల తోనూ,
చెలగుచుండెడి వేదమంత్రములతోను,
నీల కృష్ణాజిన విభవముల తోను,
ఆజ్యధారలు గల్గు యజ్ఞాలతోను,
పూజ్యులై పెంపొందు పురుషుల తోను,
వెలుగు చుండెడి నైమిశారణ్యమందు,
డెబ్బది రెండువేల మహర్షులంతా,
శౌనక ప్రముఖులెల్ల భక్తిమీరగను,
మనవారి పాల కొలను॥

చరణము: మనవారు పాడంగ మనకాము వెలసె
మనమంతా పాడంగ మనఇంట వెలసె
ఆడంగ పాడంగ అక్కల్లు వెలసె
ఆదిలక్ష్మి కామేశ్వరి కొలనాడరమ్మా
మనవారి పాలకొలను॥

3. అతి కౌతుకముతో అహీన మతియైన,
సుతుని లోకాది ఖ్యాతునూ గాంచి
అడిగిరీ మునులెల్ల ఆనందముగానూ,
వ్రతములలో సువ్రతమగుచును చాల,
ధన కనక వస్తు వాహన శుభములనూ,
ధాన్యాది బహువస్తు సంతానములను,
కలుగచేసే పుణ్యకథ యెద్దియనిన,
కలి కల్మషంబెల్ల కరిగి పోవగను,
చెప్పుమన్నను సూతుడప్పుడూ పలికె

చరణము ॥మనవారి పాలకొలను॥

4. వినుడియో మునులారా వీనులలరగను,
వినుతి కెక్కెడునట్లు విస్తారముగను,
సర్వ జనులకునెల్ల సౌఖ్యంబుగాను,
పూర్వయుగము నందు పూజింతంబైన
పార్వతీ కథలెల్ల ప్రణుతి కెక్కగను,
బ్రహ్మానారద సంవాదమే కలదు
బ్రాహ్మణులకు హితవైన ఇతిహాస మొకటి

చరణము మనవారి పాలకొలను॥..............

5. నిగమమై వెలుగొందు సత్యలోకమున,
ముత్యాల గద్దియను ముదముతో నుండి,
వాణితో పలుమార్లు వాక్రుచ్చు చుండి,
మునులెల్లరును మిగుల వినయమున బొగడ,
సనకాదు లెల్లరునూ సన్నుతింపగానూ,
దివ్య కథను నాకు వర్ణింప మనిన,
నారదుని విద్యావిశారదుని గాంచి,
పరమ రహస్యమై బరగు నీకథయు
విరివిగా చెప్పెద వినుమని పలికె,

చరణము మనవారి పాలకొలను॥ ....

6. దేవియూ దేవరా శివనందినెక్కి
దేవమార్గముబట్టి దివ్యమైనట్టి
దివ్యమై పెంపొందు రత్నముల తోను,
రమ్యమైన క్రీడా భవనముల తోను,
యక్ష కిన్నెరుల విమానముల తోను,
నక్షత్ర పర్యంత శిఖరముల తోను

పక్షులతో రొదగల్గు వృక్షముల తోను
నాగకన్యల యొక్క నాట్యములతోను
బాగయిన సురపొన్న పంక్తులతోను
బెదిరిపారు లేళ్ళ కుదుపులతోను
సుదతుల శోభన గుణముల తోను
మురియుచు తిరిగే దివ్య మునులతోను
నిమ్మ దబ్బలతోను గున్న మామిళ్ళ తోను
రామనామము బల్కు రాచిల్కలతోను
చంపకాశోక పున్నాగములతోను
నిండిన నవరత్న రాసుల తోను
విలసిల్లు విరజాజి మొగ్గలతోను
లలిమీరు తామర కొలనుల తోను
నిర్మాలిన్య మైనట్టి హర్మ్యములతోను
వేదాంతములు పల్కు విద్వాంసుల తోను
బాగులాడెడి సూరి వర్గముల తోను
కూడి యుండియును కుల పర్వతమైన
కైలాసమునకు కదిలిరే వేడ్క

చరణము మనవారి పాలకొలను॥............

7. ఇకముందు పోయి ఇకపోయి పోయి
భోగవతి కన్నుల పొడగంటి దేవ
మాంకాళి ఒక్కరై మాధవి ఒక్కరై
అసుర మోములవారు ఎదురున్న వారు
దివ్య రూపోన్నతులు దివ్యకన్నెల్లు
వివరించి చెప్పరే విశ్వేశమీరు

చరణము మనవారి పాలకొలను॥........

8. అంతటా కైలాస గిరిపైకి నేగి
హర్మ్య మధ్యమునందు యనువొప్పగాను,
తామరల తో నున్నట్టి వాసనల తో గూడ
సుగంధపు మట్టి పొదలతో గూడ
వ్రాక్రుచ్చు కలహంస వితతితో గూడ
జాతి రత్నాలతో విలసిల్లు చున్న
రాకేందు ముఖులతో రంజిల్లు చున్న
మల్లెలతో గూడిన మంటపమ్ములకు
మహాదేవు శివునితో మరివేగవచ్చి
ప్రమథాదులును చుట్టు ప్రార్థింపు చుండ
వర, దుందు భులును వాయింపు చుండ
రంభా యూర్వశి నాట్యమాడుచునుండ
జంభారి స్తోత్రములు సల్పుచూ నుండ
జయ జయ ధ్వానములు చెలుగుచూనుండ
రయమున వింజామరలు వీచుచూనుండ

చరణము మనవారి పాలకొలను॥.............

9. అంతట దేవికీ దాహమ్ములాయె
తనచేతి శూలన త్రవ్వించె కొలను
ముత్యంపు కొలనాయె శ్రీ పర్వతాన
ముత్యంపు చాయదేవె కొలనుయుదకమ్ము
వజ్రంపు కొలనాయె శ్రీ పర్వతాన
వజ్రంపు చాయదేవె కొలనియదకమ్ము
కస్తూరి కొలనాయె శ్రీ పర్వతాన
కస్తూరి చాయదేవె కొలని యుదకమ్ము

నీలంపు కొలనాయె శ్రీ పర్వతాన
నీలంపు చాయదేవె కొలని యుదకమ్ము
పగడంపు కొలనాయె శ్రీ పర్వతాన
పగడంపు చాయదేవె కొలని యుదకమ్ము
గంధంపు కొలనాయె శ్రీ పర్వతాన
గంధపు చాయదేవె కొలని యుదకమ్ము

చరణము మనవారి పాలకొలను॥.......

10. ముంచి ఆరగించె మూడు దోసిళ్ళు
ముంచ కారగించె మూడు దోసిళ్ళు
యెంచి యారగించె ఏడు దోసిళ్ళు
యెంచ కారగించె ఏడు దోసిళ్ళు
ఏడు దోసిళ్ళకును ఏక గర్భమ్ము
గర్భ చిహ్నములచే కడునొచ్చె గౌరి,
ఒకొక్క గర్భమ్ము తొమ్మిది ఘడియలు
తొమ్మిదవ గడియనే తూవెనే దేవి.

చరణము మనవారి పాలకొలను॥.......

11. చిరు తొడల పుట్టిందె చిరివేణి తాను
చిరువేణి తాగోరు చిక్కు పుట్టమ్ము
పెందొడల పుట్టిందె పేర్వేణి తాను
పేర్వేణి తాగోరె పెద్ద రంగమ్ము,
వీపున పుట్టెనే వీరభద్రుడు తాను
వీరభద్రుడు తాగోరె వింజామరలు

చరణము మనవారి పాలకొలను॥...............

12. అరికాళ్ళ పుట్టిందె అనకమ్మ తాను
అనకమ్మ తాగోరె ఇసకల్ల పట్టు

మణమల్ల పుట్టిందె మాంకాళి తాను
మాంకాళి తాగోరె మంచి మల్లెలు
ముక్కున్న పుట్టిందె ముద్దరాలు తాను
ముద్దరాలు తాగోరె ముత్యాల పేరు
కటియందు పుట్టిందె కనకమ్మ తాను
కనకమ్మ తాగోరె కమల పత్రములు
బొడ్డున్న పుట్టెనే పోతన్న తాను
పోతన్న తాగోరె బొడ్డుమల్లెలు
పేరురమున పుట్టిందె పేరిందేవి తాను
పేరిందేవి తాగోరె చెరకు జగనమ్ము
జంఘాన పుట్టిందె జక్కులమ్మ తాను
జక్కులమ్మ తాగోరె సన్నావలి పెమ్ము
కొనలందు పుట్టిందే కొండవేణి తాను
కొండవేణి తాగోరె కొలకుల్ల పట్టు।
వెన్నున పుట్టిందే యన్నెమ్మ తాను
యన్నెమ్మ తాగొరె యఱ్ఱ బాణమ్ము।
రొమ్మునను పుట్టిందే రత్నమ్మ తాను
రత్నమ్మ తాగోరె రమ్యంపుపట్టు
చెంపలా పుట్టిందే చామంతి తాను
చామంతి తాగోరె చిత్రంపు రవిక।
కన్నులను పుట్టిందె కలికి కామన్న
కామన్న తాగోరె కనకంబరాలు।

చరణము   మనవారి పాలకొలను..............

13 ఏడుగురు అక్కల్లు ఆర్గురు చెల్లెళ్ళు
ఎంతో ముదముతోను తమ్ములిద్దరును।

ప్రేమతో నానాట పెరుగుచూ నుండ

కామన్న అందరిలో కలికి తామెరిసె ।

చరణము మనవారి పాలకొలను...............

14. పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు పసుపులు కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు కుంకుమ కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు పూలు కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు గంధము కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ధూపము కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు చలిమిడి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు పానకము కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు వడపప్పు కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు ఏమి కోరేరు

పుట్టిన అక్కల్లు పూజలు కోరేరు

15. ఒకరు ఆడిన జలక – మొకరు ఆడరు

ఒకరు గట్టిన చీర – నొకరు కట్టరు

ఒకరు దొడికిన రవిక – నొకరు తొడగరు

ఒకరు పూసిన – పసుపు నొకరు పూయరు

ఒకరు పెట్టిన బొట్టు – నొకరు పెట్టరు

ఒకరు పూసిన గంధ – మొకరు పూయరు

ఒకరు ముడిచిన పూలు – నొకరు ముడవరు

ఒకరు బెట్టిన సొమ్ము – నొకరు బెట్టరు

ఒకరు పెట్టిన కాటుక – నొకరు బెట్టరు

వీరల భరియింపమన – వశముగాదనెను

ఆడబోయిన అక్కల – బిలుచుక వచ్చి

అందరిని బెంచిన – దాదిని పిలచి

పయిడి మందసమున – పడతుల నునిచి

పారేటి నదులలో – విడిచి రమ్మనెను

చ॥ మనవారి పాల కొలను.....

15ఎ. అమ్మల్లారా రండి! – ఓ అమ్మలారా

అందరిలో చిన్నైన – కామమ్మరమ్మీ

పయిడి మందసమున – పడతులనునిచి

పారేటి నదులలో – విడిచి వచ్చెను

పోయెనే కామమ్మ – పొన్నల్లు దాటి

నిలచెనే కామమ్మ – నిమ్మలనీడల

వచ్చెనే కామమ్మ – వనపు నీడలకు

దాగెనే కామమ్మ – దబ్బల్ల క్రింద

పారేటి నదులలో – పయిడి మంద సము

నెక్కించి పంపించె – మాదాసిమమ్మ

తావచ్చి తమ తండ్రి – తొడలపై నిలచి

పిడికెడు పుప్పొడినె – కండ్లలో జల్లె

హరునకు కనుదృష్టి – గానకపోయే

కానరాని శివుని – కాపాడుచునుండె

వియోగ భారమున – వికటనేత్రునకు

ఆహార నిద్రలు – హరునకునుడిగె

15బి. చేటలో చేరెడు – రత్నాలు పోసి
వెళ్ళనే శ్రీగౌరి – వేల్పులనడుగ
కాంతరాగా చూచి – గ్రక్కున లేచి
కాళ్లను ముఖమును – గడిగితా నిలచె
సుష్ఠు కలశమ్ముతో – నుదకమ్ము తెచ్చి
శీఘ్రముగ తావచ్చి – దీపమ్ముబెట్టి
వెండి బిల్లము గోడు – పయిడిబెత్తంబు
శిక్షించి అడిగెనే – శ్రీ ఎరుకలసాని
అక్కల్లు మీయింట – వెలసి యున్నారు
ఆనందపు ముగ్గులు – గోరుచున్నారు
శ్రీలక్ష్ములు మీనగరున – వెలసియున్నారు
శృంగారపు ముగ్గులు – గోరుచున్నారు
వారంతా మనసులో – నేమి కోరిరి
ఒప్పుగా వడపప్పు – పండ్లుకోరిరి
సంధ్యతో పెట్టుమనె – జమిలి రంగములు
పొడుచూ బెట్టుమనే – పయిడి రంగములు
ముదముతో బెట్టుమనే – ముప్పది రంగములు
వేడ్కతో బెట్టమనే – వేయిరంగములు
ఈ రంగములు బెట్టిన – యేడు ఘడియలకు
తనయుగ్ర దృష్టులు – కానంగ వచ్చు

చరణము మనవారి పాలకొలను.............

16. వనపు కోయిల కూసె వాసంత మొదవె
వలరాచ అక్కలకు రంగమ్ము పొసగె।
మురియుచు తొలినాటి మునిమాపు ప్రొద్దు
శ్రీలక్ష్మి అక్కల్లు శృంగార వతులు।

శ్రీలక్ష్మి అక్కలు శివుని పంపుమన్న
శ్రీపుర పట్నానికి వచ్చిరందరును।

చరణము మనవారి పాలకొలను.............

కొలవవలే కామేశ్వరిని కొల నేర్పరిచి
పెట్టవలె చిత్రంపు పట్టు చీరలను
మనము గొల్చుదాము మహిమ వెలయుగను
ముందు గొల్చుదాము ముద మొప్పగను।
అని పల్కి సఖులతో కైలాసగిరికి
మును తూర్పు భాగమున నిర్మించె బ్రహ్మ
అరుదైన వారికి అమృతంపు కొలను
ఆకోణ మందున, అమరున్న కొలను।
వెండియుయ్యాలతో వెలుసున్నకొలను
పమిడి యుయ్యాలతో ప్రబలిన కొలను।
రత్నాల యుయ్యాలతో రంజిల్లు కొలను
పచ్చలు యుయ్యాలతో ప్రభవించు కొలను
వజ్రాల ఉయ్యాలతో వన్నెరైన కొలను

చరణము మనవారి పాలకొలను.............

17. అరటి నీడలదాక। అమరించే కొలను
దబ్బ నీడల దాక యిమిడించే కొలను
వట వృక్షముల దాక ప్రసరించె కొలను
చిలుకలు చెలరేగి ఆడేటి కొలను
హంసలు విలసిల్లు అందపు కొలను
తుమ్మెద ఝుంకారాలు మ్రోగిన కొలను
రత్నాల తాబేళ్ళు రంజిల్లు కొలను
మంచి ముత్యాలతో మహినొప్పు కొలను

చక్రవాకములతో మహినొప్పు కొలను
నాచు గుల్లలతో నాణెమైన కొలను
నీటి వాయసములతో నిండున్న కొలను
కలువ పువ్వులు నిండున్న కొలను
తామర పువ్వులతో తరవైన కొలను,

చరణము మనవారి పాలకొలను.............

18. చిట్టి చిట్టి ముత్యాల కుంచ చేబట్టి।
చిరివేణి కొలనాడ వేంచాయ రమ్మ।
పెద్ద పెద్ద ముత్యాల కుంచ చేబట్టి।
పేర్వేణి కొలనాడ వేంచాయరమ్మ।
అనేక ముక్తముల కుంచ చేబట్టి।
అనకమ్మ కొలనాడ వేంచాయరమ్మ
మరకత ముత్యాల కుంచె చేబట్టి
మాహాకాళి కొలనాడ వేం చాయరమ్మ
ముదమొప్ప ముత్యాల కుంచె చేబట్టి
ముద్దరాలు కొలనాడ వేంచాయరమ్మ।
కనకంపు కుంచెయు కరమందు పట్టి
కనకమ్మ కొలనాడ వేంచాయరమ్మ
జాజిమొగ్గల కుంచె చేతనే బట్టి
జకులమ్మ కొలనాడ వేంచాయరమ్మ

చరణము మనవారి పాలకొలను............

19. కోరి పగడకుంచె చేతనే బట్టి
కందువేణి కొలనాడ వేంచాయరమ్మ
ఎరుపు ధాతువు కుంచె చేతనేబట్టి।
యెన్నెమ్మ కొలనాడ వేంచాయరమ్మ।

రత్నాలు దాపిన కుంచచే బట్టి
రత్నమ్మ కొలనాడ వేంచాయరమ్మ
చారెడు ముత్యాల కుంచె చే బట్టి
చామంతి కొలనాడ వేంచాయరమ్మ।
ముద్దా పసుపులొప్ప చేతనే బట్టి।
ముత్తైదు కొలనాడ వేంచాయరమ్మ।
కొట్టు పసుపులొప్ప చేతనే బట్టి
అక్కల్లు కొలనాడ వేంచాయరమ్మ
ముక్కోటి దేవతలు కొలనాడ రండు ।
మునియోగులందరూ కొలనాడరండు।
నందియూ, నారదుడూ కొలనాడ రండు।
నాతులందరు గూడి కొలనాడ రండు।
వీరింటి పేరంటాళ్ళు కొలనాడ రండి।
వీరింటి కామన్న కొలనాడ రమ్మా।

చరణము మనవారి పాలకొలను.............

20. కొట్టు పసుపు చేత కుంకుమ చేత।
వెళ్ళిరే అక్కల్లు కొలను ఆడంగా।
కొలనాడ అక్కల్లు కొలను తాజేరి।
కట్టుకున్న చీరలు గట్టునా బెట్టి।
ఒకవంక కన్నెల్లు ఓలలాడెను।
అక్కలందరిలోన వెలిగేటి తమ్ముడు।
పోతన్న తా వచ్చె ఆఘడియలోన।
ఘంటలా ఘడియలు ఘల్లునా వేసే
ముత్యాల ఘడియల్లు ముదముతో వేసె।
కెంపులా ఘడియను కుదురుగా వేసె।

పచ్చలా ఘడియను పరుగునా వేసె।

చరణము మనవారి పాలకొలను............

21. చాకలి మడతల్లు చంకన బెట్టి ।
ఏడుగురు అక్కలకు కట్టుకొనబెట్టె ।
పాదాల చక్కగా పసుపులు రాసి।
పరిమళ కుంకమ్ము పారాణి బెట్టి।

చరణము మనవారి పాలకొలను............

22. వారింట అక్కల్లు ఏమి కోరేరు।
చలిమిడి వడపప్పు చాలా గోరేరు
బంగారు కలశాలకు పరిమళ మ్ములద్ది।
బంగారు కలశాలకు ముత్యాల నద్ది ।
బంగారు కడవలో పానకమ్ము పోసి,
పట్టుచీరను తెచ్చి పైనొప్ప గప్పి
తమలపాకుల మీద కామమ్మ నుంచి।
మల్లికా కుసుమములు- రెల్లు - పూవులును
తంగేడు పూలతోను ఈకాము పూజింత్రు ।
మహి సాక్షి గుగ్గిలం ధూపంబు లేసి।
బంగారు పళ్ళెరములో పాల్ నెయ్యి పోసి।
బంగారు కడియమ్ము పాలలో వేసి।
వీరింట అక్కల్లు కొలనాడ రండి।
వీరింట దేవతల కొలనాడ రండి।
వీరింట ఆదిలక్ష్మీ కామేశ్వరిని కొలనాడ రండి।

ఈ కొలను కొలచిన కాపు పేరేమి?
కాపుపేరు "మార్తి వేంకట్రామశర్మ" కల్ప వృక్షమ్ము

ఈ కొలను కొలచిన అతివ పేరేమి?

అతివ పేరు "లక్ష్మీ రాజరాజేశ్వరి" ఆరనైదువ అని ఈ రీతిగా యజమాన దంపతుల పేర్లు, తమ వంశమునందు, సజీవముగా నున్న దంపతుల పేర్లు చెప్పవలెను.

మళ్ళ రమ్మా ఈ కొలను - మూడువేలు చెయ్య
పట్టరమ్మా ఈ కొలను- పదివేలు చెయ్య
ఎత్తరమ్మా ఈ కొలను - ఏడువేలు చేయ్య
దించరమ్మా- ఈ కొలను - దీర్ఘాయువుగాను.
ఈ కరణి చేసిరి - కామేశ్వరి పూజ
నాకమ్మున దేవతలు ఏకమై తనర,
చేసిరి పూజలు - శృంగార మొప్ప
పూచిన కల్పము - పొలుపుగ తనర
లోకములో జనులకు - ప్రాకటంబుగను
లోకములో నెప్పుడు - విలసిల్లుచునుంద్రు
ఆయురారోగ్యములు - అతి శయిల్లుగను
ఆచంద్రార్కముగ- సంతానములను
ధనధాన్య సౌఖ్యములు - తప్పక దేవి
యిచ్చుననుచు చెప్పె - బ్రహ్మ నారదునితో
నిత్యము పాడేటి - నెలతల కెపుడు
ఆనంద భాగ్యముల్ - కలుగుచునుండు
సంతసమున పాడేటి - సుద తులకెపుడు
సంతాన సంపదలు- సర్వదా కలుగు
ఆదిలక్ష్మి తానిచ్చు - ఐశ్వర్యమెపుడు
కామేశ్వరి కరుణించు - కలకాలమెల్ల

స్థానములు

గంగాసంగమ స్థానాన నెలకొన్నయట్టి।
సాగరసంగమకాము కొలనాదరమ్మా।
కూరిమి పెన్నా స్థానాన నెలకొన్నయట్టి।
కూర్పు గంధిక కాము కొలనాదరమ్మా।
అరసవెల్లి స్థానాన నెలకొన్న యట్టి।
అంచుగౌరు కాము కొలనాదరమ్మా।
జూపిపుర స్థానాన నెలకొన్నయట్టి।
జక్కులమ్మ కాము కొలనాదరమ్మా।
గయాక్షేత్రస్థానాన నెలకొన్న యట్టి
గరుడ వాహను కాము కొలనాదరమ్మా।
శ్రీశైల స్థానాన నెలకొన్న యట్టి।
చిత్తమౌ కామేశ్వరి కొలనాదరమ్మా।
భద్రాచల స్థానాన నెలకొన్న యట్టి।
భద్రంపు కామేశ్వరి కొలనాదరమ్మా।
మాహుర స్థానాన నెలకొన్న యట్టి।
ఏక వీరా కామేశ్వరి కొలనాదరమ్మా।
విజయవాటీ స్థానాన నెలకొన్న యట్టి।
శ్రీదుర్గా కామేశ్వరి కొలనాదరమ్మా।

ఇక పాట ఆపి, చెఱకు గడతో పళ్ళెరములోని పాలను సకుటుంబముగా ప్రోక్షించుకోవలెను.

ఏతత్ఫలం శ్రీ మహాకామేశ్వర్యర్పణమస్తు.

మాన (కొలతల) ప్రమాణములు

శ్లో॥ పంచ గుంజాత్మకో మాషః నిష్కోమాషాష్ట నిర్మితః।
దశ నిష్కాత్మకం ప్రోక్తం పలమానం బుధైస్సదా॥

5. గురివింద గింజల బరువు - 1- మాషము - 0-400-మి.గ్రా.

8. మాషములు 1-నిష్కము, 3-200. గ్రాములు

10. నిష్కములు 1 - పలము 32-గ్రాములు.

4 సువర్ణములు (సావరిన్‌లు) 1. పలము 32 - గ్రాములు
(కాసులు) పరాశర మాధవీయము.

1. చారెడు బియ్యం	-	సుమారు - 125 గ్రా॥
4. చేరలు	-	1. కుడవము. 500 గ్రా॥
4. కుడవములు	-	1- ప్రస్థము. 2000 గ్రా॥
4. ప్రస్థములు	-	1 - ఆఢకము. 8000 గ్రా॥
8. ఆఢకములు	-	1- ద్రోణము. 64000 గ్రా॥
2. ద్రోణము	-	1- శూర్పము. 128-000 గ్రా॥
4. శూర్పములు	-	1-ఖారి 512-000 గ్రా॥

దీనికి తెలుగులో వ్యవహారము ఇటుల ఉండెడిది.

1.గిద్దెడు బియ్యం	-	సుమారు 125 గ్రా॥
4.గిద్దలు	-	1. సోల 500 గ్రా॥
2. సోలలు	-	1. శేరు (తవ్వ) 1.000 గ్రా॥
2. శేర్లు	-	1. మానిక 2.000 గ్రా॥
2. మానికలు	-	1. అడ్డ 4.000 గ్రా॥

గురునాధ పొంగలికి అడ్డెడు తవ్వెడు అనగా 5. శేర్లు బియ్యము. వేంకటేశ్వర పొంగలికి సోలెడు, గిద్దెడు అనగా 0.650 గ్రాములు బియ్యముతో పొంగలి చేయవలెను.

* * * * * *